

Prediker 12:7 – Wat betekent de dood voor mijn leven?

Van het leven kun je genieten, maar het is ook zo weer voorbij. Wat is het geheim van het leven? Hoe kun je leven met de dood voor ogen?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 168

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: LvK Lied 397 : 1, 3, 5 en 6

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 11 : 1 – 12 : 14

Zingen: Psalm 90 : 1, 3 en 6

Preek over Prediker 12 : 7

Zingen: Psalm 31 : 1, 2 en 3

Kinderen terug

'In memoriam'

Lezen: 1 Korintiërs 15 : 20 – 26

Zingen: LvK Lied 103 : 1, 2 en 3

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 585

Zegen

Wat betekent de dood voor mijn

Leven?

Inleiding

dia 1 – bijbel

In de boekenkast op mijn studeerkameer staan heel wat boeken. Dat heb je nu eenmaal als je predikant bent... Het oudste boek dat er staat, ik heb het meegenomen, is een bijbel met kerkboek uit 1777. Het is een erfstuk.

dia 2 – Prediker

Ik vind het erg interessant om deze bijbel door te bladeren. Je duikt dan echt de geschiedenis in. Maar bruikbaar, dat is deze bijbel niet bepaald... Dat begint al met de letters: het zijn Gotische letters, en je moet echt even oefenen voordat je dat kunt lezen. De taal is ook heel erg verouderd. Ik heb even Prediker 12:7 opgezocht, dat vers waar we vanochtend bij stilstaan. In deze bijbel staat dat zo: "Ende dat het stof wederom tot aerde keere / als het geweest is: ende de geest weder tot Godt keere / die hem gegeven heeft." Verder is dit natuurlijk gewoon een oud boek. De kaft is verweerd, de bladzijden zijn vergeeld, het papier is kwetsbaar. Als je deze bijbel veel gaat gebruiken, is hij snel kapot.

Ooit werd deze bijbel veel gebruikt, werd hij zondag na zondag meegenomen naar de kerk, en werd hij doorgegeven van generatie op generatie. Nu staat hij ongebruikt in mijn boekenkast. Het is te oud om er nog iets mee te kunnen.

dia 3 – voorblad

Maar deze bijbel, die heb ik tenminste nog.

De mensen die deze bijbel ooit gebruikt hebben,
die zijn al lang niet meer in ons midden.
Deze bijbel heeft de tijd van Napoleon nog meegemaakt.
Een zekere Abraham Borg heeft zijn naam erin gezet.
Via stamboomonderzoek is er vast nog wel achter te komen
wie zijn ouders en kinderen waren,
maar het meeste van hem is gewoon vergeten.
Zijn leven, de dingen die belangrijk voor hem waren,
zijn karaktereigenschappen, zijn liefde en zijn
eigenaardigheden,
niemand kan er nog over vertellen.
Over 200 jaar, en waarschijnlijk al veel eerder,
weet ook niemand meer iets van ons.

dia 4 – wat betekent de dood voor mijn leven?
Iedereen wordt ouder en gaat een keer dood.
Op deze laatste zondag van het kerkelijk jaar staan we daar
bij stil.
Ook wij gaan een keer dood,
net zoals onze voorouders gestorven zijn.
Het slot van Prediker gaat over de dood.
Wat betekent die dood voor mijn leven?

1. Liever het leven!

dia 5 – liever het leven!
Leven is mooi!
En leven zonder zorgen, dat is nog mooier.
Wat is het fijn als je kunt genieten van het leven.
En wat is het een harde klap
als je hoort dat je ernstig ziek bent,
of als iemand van wie je houdt overlijdt.
Natuurlijk hebben we liever het leven dan de dood!

dia 6 – Prediker is een levensgenieter
Prediker heeft dat ook.
Hij zegt in deze twee hoofdstukken veel over de dood
en over hoe je met de dood moet omgaan,
maar bij hem staat voorop dat het leven mooi is.

Het is geweldig als je jong bent en gezond,
als je mogelijkheden hebt om van alles te ondernemen,
als je een opleiding kunt volgen voor een mooie baan,
als je op reis gaat om de wereld te ontdekken.
Volgens Prediker is dat prachtig, luister maar:
'Het licht is een genot.
Wat een weldaad voor de ogen om de zon te zien!
Wanneer een mens lang leeft,
laat hij dan van elke dag genieten.
Haal je hart op aan de dagen van je jeugd.
Belast je hart niet met verdriet en houd je lichaam vrij van
kwalen.'
Daar is een levensgenieter aan het woord!

dia 7 – het einde van het leven komt dichterbij
Maar Prediker zegt er wel iets bij:
'want je jeugd en jonge jaren zijn al snel voorbij.'
En dan schrijft hij een gedicht
over hoe het einde van het leven steeds dichterbij komt.
Ik word daar niet vrolijk van.
Prediker gebruikt allemaal voorbeelden
van dingen die achteruit gaan, die aftakelen.
Het is een geschenk van God als je oud wordt,
maar ouderdom komt wel met gebreken.
En uiteindelijk komt de dood.
De dood maakt een einde aan dat leven dat we zo graag willen.
Aan al die dingen die we graag nog zouden willen bereiken.
Alles waar je je voor hebt ingezet is dan voorbij.

dia 8 – op zoek naar het geheim van het leven
Dat is geen fijn vooruitzicht.
We hebben liever het leven.
En vragen ons af: wat is toch het geheim van het leven?
Vorige week is ruimterobot Philae op een komeet geland.
Jarenlang hebben wetenschappers zich hiermee beziggehouden:
hij krijgen we Philae op een komeet.
Het is gelukt, en dat is een hele prestatie!

Maar waarom al die energie steken in zo'n komeet?

Ik hoorde een interview met een wetenschapper die zei:

“Philae kan ons informatie geven over het ontstaan van het leven.”

Misschien zijn er meer redenen, dat weet ik niet,

maar het is ook een zoektocht naar het geheim van het leven.

En ik denk maar even verder:

als we weten hoe het leven is ontstaan,

dan kunnen we misschien zelf ook wel leven maken.

Misschien kunnen we de dood dan wel afschaffen!

2. De dood is onvermijdelijk

dia 9 – de dood is onvermijdelijk

Zouden we echt zo het geheim van het leven kunnen vinden?

Ik geloof er niets van, en Prediker ook niet:

“wanneer het stof terugkeert naar de aarde, weer wordt zoals het was,

wanneer de adem van het leven weer naar God gaat, die het leven heeft gegeven.”

De dood is onvermijdelijk.

dia 10 – elk leven loopt uit op de dood

Prediker schrijft over ouder worden.

Volgens hem blijven de deuren naar de straat gesloten:

op een gegeven moment kom je niet meer buiten.

En de molen maakt geen geluid meer.

Daarmee bedoelt Prediker dat je oren steeds minder goed horen.

Het leven takelt steeds verder af.

En uiteindelijk loopt elk leven uit op de dood.

Ik zelf ben nog jong,

en ik heb het gevoel dat mijn leven nog maar net begonnen is.

Volgens Prediker is het voorbij voor je het weet.

Dat moet ik maar van hem aannemen.

Trouwens, Prediker is niet de enige die dat zegt,

ik hoor het ouderen vaker zeggen:

wat gaat het leven snel!

Mensen zijn kwetsbaar, zo veel stellen we niet voor.

We zijn helemaal afhankelijk van God.

dia 11 – het geheim van het leven: Gods adem

En dát is ook het geheim van het leven!

Prediker heeft het over stof, dat naar de aarde gaat,
en over de adem van het leven die naar God gaat.

Dat zijn mensen: stof en levensadem.

In Genesis 2:7 gaat het over de schepping van de mens.

Daar staat: “Toen maakte God, de Heer, de mens.

Hij vormde hem uit stof, uit aarde, en blies hem levensadem in
de neus.

Zo werd de mens een levend wezen.”

Het geheim van het leven is niet op een komeet te vinden.

Stof kunnen ze er ongetwijfeld vinden,

en misschien ook wel dingen die voor leven onmisbaar zijn.

Maar het geheim van het leven is dat God mensen levensadem
geeft.

En als die levensadem teruggaat naar God,

dan kan geen ruimterobot daar iets aan veranderen.

dia 12 – het heeft geen zin voor dit leven te leven

In juli zijn we begonnen met het lezen van Prediker.

Toen kwamen we al snel deze uitspraak tegen:

‘lucht en leegte, zegt Prediker, lucht en leegte, alles is
leegte.’

Vandaag hebben we Prediker uitgelezen,

en aan het einde komt die uitspraak nu weer terug.

Steeds weer zag Prediker dat er prachtige dingen zijn op
aarde,

dingen om van te genieten met volle teugen,

maar dat het leven heel kwetsbaar is,

en dat we de zin van het leven

niet kunnen vinden in alles wat we hebben en doen.

De dood is onvermijdelijk, dat is de leegte van het leven.

Al onze pogingen om het leven langer te maken,

raketten die miljarden kilometers afleggen, het is leegte.

Het heeft geen zin om voor dit leven te leven.

Het enige wat zin heeft, daar kom ik zo nog op terug, is, zoals het Prediker het noemt, 'je schepper gedenken'.

3. In Gods handen

dia 13 – in Gods handen

Maar eerst nog even over die levensadem.

Die gaat dus terug naar God die het heeft gegeven.

Maar wat gebeurt er dan?

Wat doet God met die levensadem?

Wat gebeurt er na de dood?

dia 14 – christenen weten meer dan Prediker

Het is niet de bedoeling van Prediker om daar van alles over te zeggen.

Hij weet niet hoe dat precies gaat.

Mensen die zich veel met dit bijbelboek hebben beziggehouden, zijn het niet eens over de vraag

of Prediker gelooft in een leven na de dood.

Dat klinkt misschien gek,

maar bedenk wel dat Prediker voor Jezus leefde

en dat God nog niet zo veel over zichzelf had verteld

als hij later door Jezus wel doet.

Christenen weten meer dan Prediker.

Ik denk dat Prediker wel íets wist over het leven na de dood.

Prediker wist er genoeg van om te zeggen:

het leven is zinloos, maar ontzag hebben voor God is dat niet.

Genoeg om niet voor het leven maar voor de schepper te leven.

De levensadem van de mens gaat naar God,

ons leven is in zijn handen.

En zeker na Prediker mogen we weten dat God daar iets mee doet.

dia 15 – Jezus legt zijn levensadem in Gods handen

Jezus zelf heeft het ook over zijn levensadem, je kunt ook zeggen: geest.

Dat zegt Jezus aan het kruis.

Lucas schrijft daarover, in Lucas 23:

“Rond het middaguur werd het donker in het hele land omdat de zon verduisterde.

De duisternis hield drie uur aan.

Toen scheurde het voorhangsel van de tempel doormidden.

En Jezus riep met luide stem:

‘Vader, in uw handen leg ik mijn geest.’

Toen hij dat gezegd had, blies hij de laatste adem uit.”

Jezus heeft die woorden trouwens uit Psalm 31,

die we zometeen ook zingen.

dia 16 – God belooft een nieuw lichaam met levensadem

Jezus geeft zijn geest, zijn levensadem, over in de handen van God.

En dan is het niet einde verhaal!

Dan is het ook niet dat hij als een geest verder leeft.

Want twee dagen later krijgt Jezus een nieuw lichaam.

Het geheim van de mens is dat wij bestaan uit een lichaam en Gods levensadem.

En als je naar Jezus kijkt, zie je ook Gods plan met ons: ons een nieuw lichaam geven met zijn levensadem.

Dat is veel meer dan Prediker had durven hopen.

In dit leven nemen we steeds afscheid van mensen.

Juist deze zondag staan we stil

bij hen die hun laatste adem hebben uitgeblazen.

Hun leven, en ons leven net zo goed,

is in de handen van God.

De God die het leven zelf is.

4. Leef voor je schepper!

dia 17 – leef voor je schepper!

Leven is prachtig, een prachtig geschenk van God.

Zijn levensadem is het geheim van het leven.

De dood is onvermijdelijk, maar dat is niet het einde.

Leef dus voor je schepper!

dia 18 – al voor de ouderdom toeslaat

Dat is wat Prediker ons mee wil geven.

Prediker schrijft niet zomaar een gedicht over het einde van het leven.

Misschien is het je wel opgevallen dat elke zin die hij zegt, begint met 'voordat' of 'wanneer':

'wanneer de adem van het leven...' enzovoort.

Ik dacht altijd dat dat een of andere kunstzinnige manier van zeggen was.

Maar je moet Prediker 12:1 erbij nemen:

'Gedenk daarom je schepper in de dagen van je jeugd, voordat de slechte dagen komen

en de jaren naderen waarvan je zegt:

in deze jaren vind ik weinig vreugde meer.'

Over die slechte jaren schrijft Prediker dan verder.

Leef voor je schepper, juist als je nog jong bent,

leef voor je schepper, voordat de ouderdom toeslaat,

leef voor je schepper, voordat je levensadem naar God gaat.

dia 19 – er het beste van maken...

Afgelopen donderdag zat ik in de auto met de radio aan.

Het was de 'dag van de filosofie', en de dj's kregen daar een gesprek over.

Eén van hen, Sander Lantinga, vroeg zich af:

wat is eigenlijk de zin van het leven?

En zijn antwoord: het leven heeft geen zin, behalve als je in een god gelooft.

Iedereen gaat een keer dood, dan is het leven afgelopen.

Zelf gelooft hij niet in een god, dus het leven heeft geen zin.

Daarom, zei hij, moet je maar het beste van het leven maken.

Maak er een mooi leven van!

Ik ben het helemaal met Sander eens

dat als je niet in een god gelooft, het leven zinloos is.

Prediker zegt dat ook: dit leven is lucht en leegte.

Elk leven loopt uit op de dood.

En dan heb je niets meer aan alles waar je voor geleefd hebt.

dia 20 – ...of gemaakt door God

Maar ik geloof dat er wel een God is, mijn schepper,
en dat als je voor hem leeft, je leven wel zin heeft.
Ik ben gemaakt door God, hij heeft mij de levensadem
ingeblazen,
daarom hoef ik mijzelf niet te maken.
Daarom hoef ik het niet te maken met al die dingen die
Prediker onderzocht heeft:
idealen, geluk, plannen, geld, relaties, gezondheid,
eerlijkheid en wijsheid.
Die geven mijn leven geen zin, God wel.

dia 21 – waar leef jij voor?

Waar leef je voor?

Dat is de grote vraag van Prediker.

Leef je voor dit leven?

Leef je voor je gezondheid, voor je geld, voor je geluk of je
imago?

Moet je alles eruit halen, moet je het gemaakt hebben om
iemand te zijn?

Dan loopt je leven op een teleurstelling uit: je gaat dood.

Of leef je voor je schepper, die je gemaakt heeft?

Geniet je van de dingen die hij geeft,

en durf je je leven in zijn handen te leggen?

Dan is je leven de moeite waard!

Amen.

Prediker 10:1 – Hoeveel invloed heb ik op het leven?

Wie een beetje nadenkt kan ver komen. Maar is het leven een
kwestie van je gezonde verstand gebruiken? Prediker ziet dat
het leven niet zo maakbaar is. Dwaasheid doortrekt alles. Net

als Gods koninkrijk.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Bij deze preek is een verwerkingsblad beschikbaar: [Samen GROEI-en Prediker 10](#)

Liturgie

Zingen: Opwekking 331

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: LvK Lied 479 : 1, 2 en 3

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 9 : 13 – 10 : 20

Zingen: Psalm 2 : 1 en 4

Preek over Prediker 10 : 1

Zingen: Psalm 118 : 8, 9 en 10

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: GKB Gezang 38 (canon)

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 147 : 1, 4 en 7

Zegen

Hoeveel invloed heb ik op het leven?

Inleiding

dia 1 – boodschappen

‘Even snel boodschappen doen.’

Ik vind het vaak best leuk om boodschappen te doen, maar er zijn ook nog zo veel andere dingen om te doen.

En dan is het fijn als het in de supermarkt een beetje opschiet.

dia 2 – boodschappenlijstje

Een goede voorbereiding is dan al het halve werk.

Als je voor de schappen nog moet bedenken

wat je vanavond toch eens wilt eten,

dan ben je nog wel even bezig.

Wordt het pasta, of toch aardappels?

Na lang twijfelen wordt het pasta.

Maar ja, wat doe je daar vandaag allemaal eens doorheen?

En lag er thuis eigenlijk nog gehakt in de diepvries?

Op die manier schiet het met boodschappen doen niet op.

Met een boodschappenlijstje gaat het al een stuk sneller.

Het denkwerk heb je thuis al gedaan,

nu hoef je alleen de boodschappen nog maar in je karretje te gooien.

En het kan nog sneller,

door je boodschappenlijstje slim te sorteren.

Dan moet je wel goed weten waar alles staat.

Je komt binnen bij de groente en fruit,

dus dat zet je bovenaan je lijstje.

Alles zet je er in de volgorde van je looproute op.

Zeg maar 'de boodschappenlijstjes voor gevorderden.'

dia 3 – kassa

Dan heb je het allemaal heel goed bedacht.

Die boodschappen heb je zo gedaan!

Nou ja, je kunt natuurlijk ook pech hebben.

Er ligt geen broccoli in de schappen, en dat heb je echt nodig.

Je schiet een medewerker aan, die in het magazijn op zoek gaat.

Gelukkig neemt hij broccoli mee, maar daar gaat je kostbare tijd.

Of je kiest die rij die zo kort leek bij de kassa.

Maar de klant voor je vraagt zich af of alle korting wel goed

is doorberekend,
hij denkt dat hij een foutje op de kassabon heeft gevonden,
en samen met de caissière zoekt hij dat uit.
Je denkt steeds: 'zal ik toch nog naar een andere kassa gaan?'
Of, wat mij laatst is overkomen...
Wil je afrekenen, blijkt dat je je pinpas bent vergeten.
Contant geld had ik ook niet mee.
Dus heen en weer naar huis om die pinpas op te halen.
Behalve dat ik baalde van die stomheid, kostte het ook tijd.

dia 4 – hoeveel invloed heb ik op het leven?
Hoe goed je het ook allemaal bedacht hebt,
je kunt altijd pech hebben.
Dat is waar Prediker het over heeft.
Je kunt alles goed uitdenken,
maar hoeveel invloed heb je eigenlijk op je leven?

1. Kwestie van goed nadenken?

dia 5 – kwestie van goed nadenken?
Is het leven een kwestie van goed nadenken?
Zoals het spreekwoord zegt: 'bezint eer ge begint'?
Het lijkt mij inderdaad handig om je niet overal direct in te storten,
maar eerst gewoon even na te denken.
Dat kan je veel ellende besparen.

dia 6 – wijsheid: praktische levenswijsheid
Prediker is het daar helemaal mee eens.
Hij noemt dat wijsheid.
'De wijze', zegt Prediker, 'volgt altijd het goede spoor,
de dwaas ontspoord voortdurend.'
Je kunt dus maar beter wijs zijn!
Maar wat is wijsheid eigenlijk?

Wijsheid heeft niets te maken met je IQ.
Het is geen kwestie van hoe slim je bent.
Het is niet alleen weggelegd voor de allerslimsten.
Sterker nog: je kunt heel slim zijn, en toch een dwaas.

Wijsheid is iets anders, het heeft vooral met levenservaring te maken.

Wijsheid is een kwestie van je gezonde verstand gebruiken.

Bijvoorbeeld als je iets via Marktplaats koopt.

Als je voor 50 euro een elektrische fiets van nog geen jaar oud kunt kopen,

kun je gewoon weten dat er iets aan de hand is.

Óf de fiets is gestolen, óf hij doet het niet.

Het is dan wijsheid dat je die fiets niet koopt.

In de bijbel heeft wijsheid vaak ook met God te maken.

Echte wijsheid begint met ontzag hebben voor God.

Prediker is het daar ongetwijfeld mee eens,

maar hij heeft het in Prediker 10 toch over iets anders, over praktische levenswijsheid.

Wijsheid is een kwestie van even nadenken.

dia 7 – wijsheid helpt om keuzes te maken

Zulke wijsheid helpt je in het leven.

Het helpt je om goede keuzes te maken.

Om invloed op je leven te hebben.

Het leven wordt er gemakkelijker van als je eerst even denkt.

Neem bijvoorbeeld weer die te goedkope elektrische fiets:

dat lijkt leuk, maar kan je problemen geven met de politie, of een heel hoge rekening van de fietsenmaker.

Elke dag moet je keuzes maken,

en als je daar gewoon je verstand bij gebruikt,

als je een beetje vooruit denkt,

dan kun je in het leven heel ver komen.

Kun je van je leven wat moois maken.

Prediker verbaast zich over hoe weinig sommige mensen nadenken.

Hij heeft het bijvoorbeeld over een houthakker die zijn bijl niet slijpt.

Ja, het kost even tijd om de bijl te slijpen,

maar daarna gaat het werk ook veel sneller

en heb je er veel minder kracht voor nodig.

Volgens Prediker heeft wijsheid veel voordelen.

dia 8 – garantie voor een mooi leven?

Maar is het leven een kwestie van goed nadenken?

Dat als je maar verstandige keuzes maakt,

je een geslaagd en succesvol leven hebt?

Hebben we echt zo veel controle over ons leven?

Dat zou wel een wrede boodschap zijn voor mensen die het niet hebben gemaakt:

‘eigen schuld, had je maar beter moeten nadenken.’

Is wijsheid een garantie voor een mooi leven?

2. Nadenken is niet alles

dia 9 – nadenken is niet alles

Hoe positief Prediker ook is over wijsheid,

in heel het bijbelboek komen dwazen er niet goed vanaf, toch erkent Prediker dat wijsheid ook niet alles is.

‘Een beetje dwaasheid maakt de beste wijsheid ranzig.’

Hoe goed je ook nadenkt,

je hebt niet overal invloed op,

en juist dat heeft vaak grote gevolgen.

Nadenken is dus niet alles.

dia 10 – dwaasheid: er hoeft maar iets te gebeuren, en wijsheid helpt niet meer

Prediker laat dat zien aan de hand van een heel kort voorbeeld:

‘een kostbare zalf bederft al door één dode vlieg.’

Die zalf, waarschijnlijk een soort parfum, is met veel zorg gemaakt.

Daar zit veel werk in.

En dan is er zo’n dom vliegje

die bedenkt dat hij precies boven jouw pot zalf wel kan neerstorten.

Je kunt die zalf dan net zo goed weggooien.

Hoe goed die zalf ook is, op sommige dingen heb je gewoon geen invloed.

Voor wijsheid geldt dat ook.

Je kunt nog zo goed nadenken, maar dat is geen garantie op succes.

Er hoeft maar iets te gebeuren,
en je hebt niets meer aan de goede keuzes die je hebt gemaakt.
Dat noemt Prediker 'dwaasheid'.

En dat is veel sterker dan wijsheid: dwaasheid doet de wijsheid teniet.

dia 11 – dwaasheid van jezelf, anderen en omstandigheden

Er zijn verschillende vormen van dwaasheid.

Dwaasheid kan zijn dat je zelf iets vergeten bent.

Zoals ik mijn pinpas vergat bij het boodschappen doen.

Aan een goed boodschappenlijstje heb je dan niet zo veel.

We kunnen van onszelf wel denken dat we heel wijs zijn,
dat we alles onder controle hebben,

maar wat moeten we toch vaak zeggen:

'o, stom van me, dat ben ik helemaal vergeten.'

Je leeft ook niet alleen op de wereld.

Dwaasheid van anderen doet ook mee.

Je kunt wel altijd je licht aan hebben op de fiets,

maar er hoeft maar iemand meer aandacht te hebben

voor zijn smartphone dan voor het verkeer,

en je hebt wel een aanrijding.

Dat voorkom je niet door na te denken.

En dan zijn er nog omstandigheden waar je geen invloed op hebt.

Er kunnen allemaal onvoorspelbare dingen gebeuren.

Prediker heeft het over een andere houthakker.

Hout hakken is altijd gevaarlijk.

Er kan bijvoorbeeld een splinter van het hout af vliegen,
recht in je oog.

Dat gebeurt gewoon, daar heb je geen invloed op.

dia 12 – het leven is niet maakbaar

Niet dat het helemaal niet uitmaakt wat voor keuzes je maakt.

Maar verwacht er niet te veel van.
Dwaasheid is overal, daar ontkom je niet aan.
Onze invloed op het leven is maar heel beperkt.
We geloven graag dat we alles onder controle hebben,
maar er hoeft maar iets te gebeuren...
Dat is niet 'eigen schuld, had je maar beter moeten opletten.'
Het leven is niet maakbaar.

3. Gods dwaze koninkrijk

dia 13 – Gods dwaze koninkrijk

Toen ik bezig was met de voorbereiding voor deze preek,
liep ik op dit punt vast.

'Het leven is niet maakbaar',

zoveel wordt uit de woorden van Prediker wel duidelijk.

Maar wat dan?

Moeten we dan maar gewoon wat minder verwachtingen van het
leven hebben?

En waar is God trouwens gebleven?

Prediker kijkt vanaf beneden, hij kijkt naar wat hij ziet.

Maar God doet daar wel wat mee!

We maken even een sprongetje in de tijd,
we gaan van Prediker naar Jezus.

In Matteüs 13 vertelt Jezus een hele korte gelijkenis,
die heel veel lijkt op die uitspraak van Prediker.

Het staat in Matteüs 13:33:

dia 14 – Matteüs 13:33

"Hij vertelde hun een andere gelijkenis:

'het koninkrijk van de hemel lijkt op zuurdesem

die door een vrouw met drie zakken meel werd vermengd
tot alle meel doordesemd was.'"

dia 15 – Gods koninkrijk werkt net als dwaasheid: het
doortrekt alles

Zuurdesem doet hetzelfde als gist:

het zorgt ervoor dat als je brood gaat bakken, het luchtig
wordt.

En een heel klein beetje zuurdesem heeft al veel invloed, het

doortrekt alles.

Als het meel in aanraking is gekomen met het zuurdesem, dan kun je er maar beter heel snel broden van gaan bakken, anders kun je het meel weggooien.

Net zoals die zalf met een dode vlieg erin.

Jezus zegt: zo is Gods koninkrijk, dat doortrekt alles.

Gods koninkrijk werkt net zoals die dwaasheid bij Prediker!

We hebben ons leven niet in de hand,

maar als we met Gods koninkrijk in aanraking komen,

dan doortrekt dat alles!

Net zoals dwaasheid dat doet.

Sterker nog, Paulus zegt in 1 Korintiërs 1 zelfs

dat het evangelie, Gods wijsheid, voor mensen dwaas is.

Wat bij Prediker nog heel negatief is, dwaasheid is overal, daarvan maakt God iets heel moois.

Onze eigen wijsheid is maar heel beperkt,

maar Gods wijsheid gaat altijd verder,

en er is geen dode vlieg of andere dwaasheid die dat tegen kan houden!

dia 16 – voor mensen is Gods koninkrijk dwaas

Gods wijsheid is de wijsheid van het kruis.

De wijsheid van een God die als baby onder de mensen komt.

De wijsheid van een God die gekomen is om te dienen.

De wijsheid van een God die zich laat kruisigen.

Menselijk gesproken is hij een God die de verkeerde keuzes maakt, een dwaze God.

Zijn koninkrijk is al net zo.

De waarden van dat koninkrijk passen niet in deze wereld.

Dienen, liefhebben, vergeven, jezelf verloochenen.

En óf dat invloed heeft!

dia 17 – christenen maken dwaze keuzes

Dat de kerk na Jezus zo snel gegroeid is,

heeft alles te maken met de dwaze keuzes die christenen maakten.

Met christenen die niet bereid waren hun geloof af te zweren,

zelfs als ze daarvoor de doodstraf kregen.

Met christenen die zorgden voor de mensen die het niet gemaakt hadden,

ook al ging dat ten koste van hun eigen succes.

Want in Gods koninkrijk gaat het niet meer om jou.

Het gaat er niet meer om of jij wel of niet geslaagd bent.

Het gaat om liefde, hoe dwaas het ook is.

4. Wees dwaas voor mensen

dia 18 – wees dwaas voor mensen

Prediker heeft het over dat wijsheid beperkt is,

dat er overal dwaasheid is,

en dat leven niet een kwestie van goed nadenken is.

Ja, het is beter om wijs te zijn dan dwaas te zijn,

maar je hebt het leven echt niet in de hand.

Daarmee is je leven nog niet waardeloos.

Er is iets veel beters dan ons vertrouwde leven: Gods koninkrijk.

Dus wees dwaas voor mensen en zoek Gods koninkrijk!

dia 19 – het gaat niet om jouw leven maar om Gods koninkrijk

Dan gaat het niet meer om jouw leven,

maar om God en om zijn koninkrijk.

In de keuzes die we maken,

gaat het er niet om dat we er zelf beter van worden,

maar dat Gods koninkrijk alles in ons leven doortrekt.

Dan maken we keuzes die in de ogen van de wereld dwaas zijn.

Christenen in de eerste eeuwen deden dat heel duidelijk.

En ook verderop uit de kerkgeschiedenis,

zijn prachtige verhalen bekend van christenen die dwaze keuzes durfden te maken.

Bijvoorbeeld in de Middeleeuwen,

toen de pest rondging, een zeer besmettelijke ziekte.

Het waren christenen die de zieken durfden te verzorgen.

Van een Koreaanse student in Kampen

hoorde ik eens dat ze daar in de kerk elke ochtend om half zes bij elkaar komen

voor bijbelstudie en gebed.

Met mijn ochtendhumeur heb ik daar groot respect voor!

dia 20 – durf je dwaze keuzes te maken?

Ik ben wel eens bang dat wij dat verleerd zijn.

Verleerd om dwaze keuzes te maken,

verleerd dat het christelijk geloof ook best iets mag kosten,
ja, dat het je zelfs je leven kost.

Laat ik uitleggen waarom ik dat denk.

We hebben het druk met ons leven en de keuzes daarin.

We moeten van alles, en alles moet steeds beter.

Het lijkt wel alsof voor christenen

precies dezelfde dingen belangrijk zijn als voor niet-
christenen,

alleen hebben christenen de kerk nog als extra.

Maar christenen zijn net zo goed druk

met school, werk, hobby's, sport, vakanties,

uit eten, huis en hypotheek, auto en de nieuwste gadgets.

Begrijp me niet verkeerd: dat zijn geen slechte dingen en je
mag succes hebben.

Maar we denken zo gemakkelijk dat dat het leven is.

Misschien herken je daar niets van, dat kan,

ik kan niet in je hart kijken.

Zelfs mijn eigen hart snap ik niet zo goed,

maar ik weet wel dat ik zomaar in die dingen op kan gaan.

En dan geldt wat Prediker zegt:

een beetje dwaasheid laat je zorgvuldig opgebouwde leven
omvallen.

dia 21 – dan ben je wijs bij God

Jezus zegt: 'zoek liever eerst het koninkrijk van God'.

Dat is voor mensen dwaas, maar wijs voor God.

Gods koninkrijk zoeken,

dat is niet pas voor als de rest van je leven een beetje op de
rit is.

Je leven begint er juist mee.

Christenen mogen best wat wereldvreemd zijn, dat moeten ze

zelfs.

Want Gods koninkrijk staat voorop, niet hun eigen succes.

En dan zegt Jezus er ook nog iets achteraan:

‘dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.’

Je hebt het leven niet in de hand,
maar in Gods hand is het veel beter!

Amen.

Prediker 9:7 – God danken door te genieten

Dankdag: een dag om stil te staan bij alles wat we van God krijgen en hem te bedanken. Maar danken, hoe doe je dat eigenlijk? Van Prediker mag je leren dat je God niet alleen met woorden bedankt maar ook door te genieten van wat God geeft.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 145 : 1 en 4

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 146 : 1, 2 en 3

Gebed

Lezen: Prediker 9 : 1 – 12

Zingen: Psalm 104 : 4, 7 en 8

Preek over Prediker 9 : 7

Zingen: Opwekking 733

Post-it-gebed

Zingen: Psalm 68 : 2 en 8

Dankgebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 137 : 1 en 2

Zegen

God danken door te genieten

Inleiding

dia 1 – zwart

Vandaag nemen we de tijd om God te bedanken.

Hem te bedanken voor alles wat we van hem krijgen.

Maar hoe doe je dat eigenlijk, danken?

Natuurlijk kun je God danken door een dankgebed uit te spreken of door liederen van dankbaarheid te zingen.

Vanavond doen we dat ook.

Maar van Prediker kunnen we leren

dat we God niet alleen met woorden bedanken.

We danken hem ook door te genieten van wat hij geeft.

dia 2 – cadeautje

Als je een cadeautje geeft, vind je het fijn als iemand er echt blij mee is.

Als kind was ik weken van tevoren

al bezig met wat ik mijn moeder voor haar verjaardag zou geven.

Nu bedenk ik dat meestal veel te laat, maar dat terzijde...

Ik ging op zoek in winkels naar hét ultieme cadeau om mijn moeder blij te maken.

Uiteindelijk belandde ik bij de wereldwinkel,

en vond daar een houtsnijwerkbeeldje van volgens mij een giraffe.

En toen brak de grote dag aan: de verjaardag van mijn moeder.

Spannend: wat zou ze van mijn cadeautje vinden?

Natuurlijk zei ze: 'dank je wel Mark, wat mooi!'

Maar het zou wat zijn als het daar bij bleef...
Dat het beeldje ergens in een kast vol rommel verdween,
of nog erger: in de afvalcontainer zou belanden.
Dat zou niet bepaald dankbaar zijn...
Gelukkig was mijn moeder wel dankbaar.
Het beeldje staat nog altijd in de vensterbank van mijn
ouders.

dia 3 – God danken door te genieten
Met God is dat ook zo.
Dankbaar ben je niet alleen door 'dank u wel' te zeggen.
God danken doe je ook door te genieten!

1. Het leven is kort

dia 4 – het leven is kort
Prediker roept je op om te genieten.
Maar hoe komt hij daar eigenlijk bij?
In het gedeelte dat we gelezen hebben,
is Prediker lekker aan het somberen, zoals alleen hij dat kan:
'Het leven is kort, voordat je het doorhebt is het voorbij,
en of je nu goed of slecht leeft,
dat verandert helemaal niets aan je toekomst.
Alles waar je je leven lang voor hebt gezwoegd,
is na je dood al snel weer vergeten.'
En wat ik zo mooi vindt: na al deze weinig opbeurende woorden,
geeft Prediker er opeens een heel positieve draai aan:
'dus geniet van het leven.'
Hoe komt hij daarbij?!

dia 5 – we zijn druk met de toekomst...
Prediker is iemand die naar mensen kijkt.
In onze tijd zou hij misschien wel op een bankje op een druk
station zitten
en mensen kijken: waar is iedereen toch mee bezig?
En Prediker denkt na over wat hij ziet.
Hij ziet mensen die rennen.
Mensen met dromen, mensen met idealen, mensen die een gelukkig
leven zoeken.

Het zijn mensen die met hun toekomst bezig zijn.
We maken plannen voor later, en hebben het er maar wát druk mee!

dia 6 – ...en vergeten vandaag
Prediker wordt er triest van.
Wat zwoegen mensen toch voor hun toekomst.
Maar uiteindelijk sterft iedereen.
Waar jij zo druk mee was, is dan zo weer vergeten.
Waarom maken we onszelf dan zo druk?
Het leven is al zo kort, en dan verspillen we het ook nog!
Want dat is waar Prediker naar toe wil.
Je kunt druk bezig zijn met de toekomst,
zo druk dat je vergeet vandaag te leven.
Je leeft voor de dingen die je wilt bereiken, voor de dingen die je niet hebt,
in plaats van dat je ziet wat je allemaal wél hebt en daarvan geniet.
Prediker heeft gelijk: dat is om triest van te worden.

2. Geniet van wat God geeft

dia 7 – geniet van wat God geeft
Prediker is niet somber over het leven: hij vindt het leven prachtig.
Prediker is wel somber over een leven waar je zo druk bent met de toekomst
dat je vergeet vandaag te leven.
Het leven is kort, dus vergeet niet ervan te genieten!
Kijk niet naar alles wat je nog eens wilt bereiken,
maar geniet van wat God je vandaag geeft!

dia 8 – kijk naar wat je hebt
God danken begint met kijken naar wat je hebt.
Prediker noemt van alles:
eten, drinken, kleding, een lekker geurtje en je levenspartner.
Hele gewone dingen.
Kijk maar goed om je heen wat je allemaal hebt, waar je blij

mee bent,
en maak daar een feest van!

Misschien zit dat niet zo in je aard,
vind je het veel makkelijker om te zien wat je tekort komt.
Het kan ook zijn dat je denkt 'ja, maar Prediker had makkelijk praten,
had ik maar werk of had ik maar een levenspartner,
dan had ik tenminste iets om van te genieten.'

Dan wil ik je graag uitdagen:

schrijf aan het einde van elke dag eens 3 dingen op waar je dankbaar voor bent.

Kijk eens met andere ogen naar je eigen leven,
niet naar alles wat er aan ontbreekt, maar naar wat je wel hebt.

Geniet van kleine en gewone dingen.

dia 9 – zie Gods hand erin

Daarin ziet Prediker de hand van God.

Alles wat je hebt, heb je van God gekregen.

Als je ervan kunt genieten, is dat een geschenk van God.

Zonder God zou er niets zijn om van te genieten.

God geeft ons dingen om van te genieten.

Geeft ons eten en drinken.

Geeft ons een lekker warme trui tegen de kou.

Geeft ons in de kerk aan elkaar als nieuwe familie.

Vandaag staan we stil bij al die zegeningen.

Vieren we feest om alles wat God ons geeft.

3. Daar geniet God van

dia 10 – daar geniet God van

En God vindt dat fijn!

God geniet ervan als wij genieten van wat hij ons geeft,

God geniet als wij daar feest om vieren.

Door te genieten bedanken we God.

Daarom hebben we voor deze dienst ook een maaltijd gehouden.

Die maaltijd was geen 'opwarmertje' voor deze dienst ofzo...

Nee: door samen te genieten van de maaltijd,

zijn we al begonnen met God te danken.

En als je het hebt gemist, hoop ik dat je thuis van de maaltijd hebt genoten.

dia 11 – God heeft je gemaakt om van te genieten

Als wij genieten van wat God geeft,
danken we God en geniet God daarvan.

Prediker zegt dat zo:

‘God ziet alles wat je doet al lang met welbehagen aan.’

Dat betekent niet dat God blij is met alles wat wij doen.

Onze zonde kan God echt niet ‘met welbehagen’ aanzien.

Het betekent wel dat God ons gemaakt heeft
zodat hij van ons kan genieten.

Hij geeft ons veel, heel veel, en hij wil dat je ervan geniet.

Dat ziet God met welbehagen aan.

dia 12 – dat feest wordt alleen maar groter

En het wordt alleen nog maar mooier.

Van Jezus wordt gezegd dat God hem ‘met welbehagen’ aanzag.

God geniet van zijn zoon.

En Jezus maakt de weg vrij, ruimt de zonde op,
zodat jij van God en God van jou kan genieten.

Als je Jezus volgt, kijkt God niet naar jouw zonden, maar naar Jezus.

Nog zo’n reden om dankbaar feest te vieren,

en een nog veel groter feest te verwachten.

Prediker heeft het over ‘vrolijke kleren’,

of, zoals het in oudere vertalingen stond, ‘witte kleren’.

In het bijbelboek Openbaring, hoofdstuk 3:5, gaat het ook over witte kleren:

‘wie overwint zal zich in het wit kleden.’

Het gaat daar over het feest dat komt als we bij God zijn:

op een dag zullen we bij God eten in onze feestkleren.

Naar dat feest kijken we uit, we hebben er zin in.

En we beginnen er nu al mee.

Door te genieten van alles wat God geeft en hem zo te bedanken.

Dus dank God, geniet!

Amen.

Prediker 8:14 – Wat maakt het uit hoe ik leef?

‘Wie goed doet, goed ontmoet’? Vaak is het eerder het tegenovergestelde. Prediker ziet dat ook: het goede wordt bestraft en het slechte beloond. Waarom zou je dan nog goed leven?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 121 : 1 en 4

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: LvK Lied 429 : 1, 2 en 3

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 8 : 1 – 17

Zingen: Psalmen voor Nu 42/43

Preek over Prediker 8 : 14

Zingen: Psalm 37 : 1, 3 en 5

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: GKB Gezang 23

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 138 : 1 en 4

Zegen

Wat maakt het uit hoe ik leef?

Inleiding

dia 1 – schoonmaakrooster

Je moet wel eens wat doen waar je geen zin in hebt.

Je kamer opruimen bijvoorbeeld, of de afwas.

Stofzuigen, toilet schoonmaken, vuilnisbak legen, enzovoort.

Vervelende klusjes, vind ik tenminste,

maar het moet nou eenmaal gebeuren.

Dan kun je er maar beter een rooster voor maken!

In het studentenhuis waar ik gewoond heb, hadden we zo'n rooster.

We waren er al snel achter dat als er geen rooster was, er in huis ook niets gebeurde.

We zeiden dan ook:

'je kunt hier van de vloer eten, er ligt genoeg.'

Oke, ik overdrijf...

dia 2 – wc schoonmaken

Maar ook met het schoonmaakrooster,

was het huis echt niet altijd brandschoon.

Op maandag keek ik op het rooster wat ik die week moest doen, bijvoorbeeld de wc schoonmaken,

en dan bedacht ik: 'de week is nog lang, dat komt aan het einde van de week wel.'

Op vrijdag vond ik de wc eigenlijk helemaal niet zo vies,

en er zijn natuurlijk veel leukere dingen te doen dan de wc schoonmaken.

En ik was niet de enige die er zo overdacht.

Niemand ook die er een probleem van maakte,

dus waarom zou je het jezelf moeilijk maken?

Zo kan het natuurlijk niet altijd doorgaan,

de wc wordt elke week viezer.

Uiteindelijk heeft iemand er veel werk van, helemaal omdat het de weken daarvoor niet goed is gedaan, en het ergste: dat niemand je even bedankt dat de wc weer schoon is.

Na een tijdje bedachten we dat we ons toch beter aan het roosters moesten houden, dat hielden we met elkaar weer een paar weken vol, en daarna ging het weer net zo als daarvoor.

Waarom zou je het jezelf moeilijk maken met vervelende klusjes.

Als je het niet doet is er geen haan die er naar kraait, en als je het wel doet, is er niemand die je een compliment geeft.

dia 3 – wat maakt het uit hoe ik leef?

Waarom zou je?

Dat is de vraag die Prediker zich ook stelt.

Nee, niet over het huis schoonmaken.

Meer over het hele leven:

waarom zou je goed leven als je er toch niet voor beloond wordt?

Wat maakt het uit hoe ik leef?

1. Het leven klopt niet

dia 4 – het leven klopt niet

Kijk maar gewoon om je heen.

Is het zo dat goede mensen rijker zijn?

Is het zo dat eerlijkheid beloond wordt?

Nou, zeker niet altijd!

Het lijkt er eerder op dat hoe meer je voor jezelf opkomt, hoe meer het je een zorg zou zijn hoe anderen het hebben, hoe meer voorspoed je hebt.

Het leven is niet rechtvaardig.

dia 5 – goed leven gestraft, slecht leven beloond?

Zo is het altijd al geweest.

Ook Prediker kijkt om zich heen, en ziet hetzelfde.
Hij heeft het over rechtvaardigen,
mensen die leven uit liefde voor God en hun naaste
en zondaars: mensen die op zichzelf gericht zijn.
En het gekke: de rechtvaardigen krijgen wat zondaars
verdienen,
het lijkt wel alsof ze gestraft worden voor hun goedheid,
terwijl zondaars weg komen met alles wat ze doen,
en er zelfs voor beloond lijken te worden.
Zondaars wordt geen strobreed in de weg gelegd,
zij hebben een heerlijk comfortabel leven
en na hun leven worden ze met pracht en praal begraven,
terwijl rechtvaardigen hun leven lang worden opgejaagd
en daarna snel vergeten.
Dat klopt toch niet?!

dia 6 – God had het anders beloofd

Het klopt inderdaad niet.

Het klopt niet met wat God op zo veel andere plaatsen in de
bijbel belooft.

Bijvoorbeeld in Deuteronomium 7:

‘Wanneer u zich gehoorzaam houdt aan de voorschriften,
zal de Heer, uw God, (...) u zijn liefde betonen,
u zegenen en u talrijk maken.’

En dan gaat het verder met alle zegen die God geeft als je
voor hem leeft.

Wie goed doet, goed ontmoet...

Zo zou het moeten zijn, maar is het dus niet!

Wat gaat het er vaak oneerlijk aan toe.

dia 7 – Iraanse vrouw

Ik las deze week een schrijnend verhaal
over een jonge Iraanse vrouw.

In 2007 wilde een geheim agent haar verkrachten,
maar de vrouw had een mes en verdedigde zichzelf.

Als ze dat niet had gedaan was ze verkracht en daarna
vermoord.

De rechtbank heeft haar ter dood veroordeeld.

Vorige week zaterdag is ze gedood, omdat ze zich niet liet verkrachten.

En ondertussen kunnen die schoften van IS en Boko Haram tekeer blijven gaan,

kunnen ze ongestraft dorpen uitmoorden

en de buitgemaakte vrouwen en kinderen verkrachten.

Prediker heeft gelijk: 'rechtvaardigen valt ten deel wat zondaars verdienen'.

dia 8 – waarom zou je goed leven?

Wat ben ik dan blij met Nederland!

Zo gruwelijk is het hier, Godzijdank, niet.

Toch heeft Prediker het ook over ons.

Want als je gelooft en het goede doet,

dan is dat echt geen garantie op een mooi leven.

Je krijgt eerder stank voor dank.

De brutalen hebben de wereld.

Waarom zou je niet gewoon voor jezelf leven,

als het toch geen verschil maakt?

Waarom geloven, als Gods je er niet voor beloont?

2. Vertrouwen op God die je niet begrijpt

dia 9 – vertrouwen op God die je niet begrijpt

En dan blijft het stil bij Prediker.

Wat maakt het uit hoe ik leef?

Prediker weet het ook niet.

Hij heeft geen antwoord op waarom God niets doet,

hij begrijpt er helemaal niets van.

'Wat een leegte' zegt Prediker, 'wat is het zinloos!'

dia 10 – eerlijk over dat mensen geen antwoord hebben

Mensen willen graag antwoorden hebben.

Waarom gaat het slecht met wie goed doen en goed met wie slecht doen?

Een vraag om je helemaal in vast te bijten.

In de bijbel heeft Job die vragen ook.

Van hem wordt gezegd dat hij rechtvaardig was,

en toch wordt hij getroffen door de ene na de andere ramp.
Zijn vrienden denken het wel te snappen:
als Job getroffen wordt door zoveel ellende,
zal hij het toch op een of andere manier aan zichzelf te
danken hebben.
Anders klopt het niet, en het moet kloppen.

Dan heb ik liever Prediker!
Hij zegt gewoon eerlijk: 'ik begrijp er helemaal niets van.'
Hij gelooft wel dat God uiteindelijk orde op zaken gaat
stellen,
maar waarom doet God dat niet nu al?
Prediker zegt: 'bij alles wat God doet, doet hij wat hij doet.
De mens is niet in staat de zin ervan te vinden.'
Wij kunnen God helemaal niet snappen.
Laten we ook niet proberen God in een systeem te krijgen.
We kunnen God niet bevatten.
Als het goed met je gaat, betekent dat niet automatisch
dat God je zegent omdat hij goedkeurt wat je doet.
Als het slecht met je gaat,
betekent dat ook niet automatisch dat God je straft.
Wat God doet, doet hij, ook al kunnen we het niet begrijpen.

dia 11 – toch blijven geloven
En toch zegt Prediker niet:
'God, wat bent u oneerlijk!
U doet mooie beloften, maar maakt er niets van waar.
U bent onbetrouwbaar, zo hoeft het voor mij niet.'
Nee, helemaal niets daarvan.
Prediker blijft vertrouwen, hij blijft eraan vasthouden:
'het zal een mens die ontzag voor God heeft goed vergaan.'
Hij begrijpt er niets van, hij ziet er niets van,
en toch blijft hij geloven.

Die Iraanse vrouw, die gedood is omdat ze niet verkracht wilde
worden,
heeft een afscheidsboodschap nagelaten aan haar moeder.
Ze is moslim, maar van haar vertrouwen op Gods gerechtigheid

kunnen christenen veel leren:

“Mijn lieve moeder, smeeik dat na de galg mijn hart, nieren, ogen en alles wat getransplanteerd kan worden

aan iemand cadeau wordt gegeven.

Laat de ontvanger mijn naam niet weten, accepteer geen boeket of gebed als dank.

De wereld haat ons, gunt me geen plek.

Daarom omhels ik de dood.

Omdat ik in Gods rechtszaal de inspecteurs, de rechter en de opperrechters van dit land

zal dagen om hun onverschilligheid en leugens.

Lieve mama, huil niet,

ik zal gerechtigheid krijgen als ik in Gods rechtszaal sta.”

3. Jezus keert de zaken om

dia 12 – Jezus keert de zaken om

Vertrouwen dus op God,

ook al snap je niets van hoe oneerlijk het leven is,

ook al lijkt het helemaal niets uit te maken hoe je leeft.

Maar doet God dan helemaal niets?

dia 13 – in de woorden van Prediker herken je Jezus

‘Rechtvaardigen valt ten deel wat zondaars verdienen.’

Dat kun je herkennen in de wereld,

want zo gaat het inderdaad vaak.

Maar dat is niet alles,

in die tekst kun je ook Jezus herkennen!

De Rechtvaardige, Jezus, valt ten deel wat zondaars, jij en ik, verdienen.

Jezus is rechtvaardig bij uitstek.

Consequent bleef hij doen wat goed is.

Hij hield van zijn Vader, hij hield van mensen.

Maar hij werd er niet voor beloond.

Jezus was niet rijk en had geen onbezorgd leven.

Bij sommige mensen was hij populair, maar ze begrepen hem niet.

Jezus had vooral vijanden.
Hij kreeg de doodstraf,
zijn misdaad was dat hij goed was.
Daar kan de wereld niet tegen.

dia 14 – God komt in de oneerlijkheid

Dit is het wonder van Jezus.

Als ik Prediker lees, als ik hoor over die Iraanse vrouw,
dan wordt ik woedend over hoe het in de wereld gaat.

Alles in mij komt in opstand tegen zo veel onrecht.

En dan maakt God van het onrecht het mooiste dat er is!

God maakt nu nog geen einde aan al die oneerlijkheid,

hij gaat juist midden in de oneerlijkheid staan.

Hij laat het over zich heen komen, hij verzet zich niet,
elk kwaad beantwoordt hij met het goede.

En dan begint hij iets nieuws,

de vloek wordt omgebogen in een zegen.

Zo wordt Jezus onze redder.

Dat is pas niet te begrijpen!

Jezus keert de zaken om.

dia 15 – God keert alles om

Nee, het leven klopt niet, nog altijd.

Maar de omkering van Jezus gaat verder.

Jezus zegt, in Matteüs 5:

‘Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.’

En in Matteüs 20:

‘De laatsten zullen de eersten zijn en de eersten de
laatsten.’

Prediker heeft gelijk:

nu krijgen de rechtvaardigen wat zondaars verdienen.

Als je daaronder lijdt, lijk je op Jezus!

God buigt de oneerlijkheid, ook in onze levens, om in een
zegen.

Begrijpen doe ik het niet,

maar als ik kijk naar Jezus durf ik het te geloven.

4. Houd het goede leven vol

dia 16 – houd het goede leven vol

‘Wat maakt het uit hoe ik leef?’

Met die vraag hebben we met Prediker meegekeken.

Het is niet zo dat als je maar het goede doet, het goed met je gaat.

En waarom niet, dat is niet te begrijpen.

Net als Jezus niet te begrijpen is.

Maar juist daarom is er geen reden om het maar op te geven,

om te zeggen: ‘als het toch niet uitmaakt,

waarom zou ik dan niet voor de makkelijke weg gaan?’

Houd juist het goede leven vol!

dia 17 – laat je niet uit het veld slaan

Na zijn sombere woorden gaat Prediker verder:

‘daarom prijs ik de vreugde,

want er is onder de zon niets beters voor de mens

dan dat hij zich aan eten en drinken te goed doet en geniet.’

Aan dat het leven niet klopt, veranderen we niets.

Wij krijgen het niet eerlijker.

Maar kijk ook naar wat God je wel geeft,

naar gewone dingen als eten en drinken.

Woensdag, op dankdag, staan we daar verder bij stil.

Laat je in ieder geval niet uit het veld slaan

als je hoort over bijvoorbeeld die Iraanse vrouw.

Nee, het leven klopt niet,

maar met Jezus heb je alle redenen om jezelf niet vast te denken.

Geniet ook maar gewoon!

dia 18 – overwin het kwade door het goede

En denk niet: ‘het maakt allemaal toch niet uit’.

Prediker zegt: ‘omdat een slechte daad niet snel bestraft wordt,

is een mensenhart maar al te snel tot het kwaad geneigd.’

Doe het niet, trap daar niet in.

Nee, vandaag zie je het verschil misschien niet.

Dat je eerlijk bent, dat je opkomt voor anderen,
dat je jezelf ergens voor geeft zonder dat je er wat aan hebt,
daar krijg je nu geen beloning voor.
Maar God keert alles om.

Volg liever Jezus, ook in hoe hij met onrecht omging.

Paulus schrijft in Romeinen 12:

'Laat u niet overwinnen door het kwade,
maar overwin het kwade door het goede.'

Stel er maar een eer in als je hierin op Jezus lijkt.

Misschien doe je jezelf daar naar menselijke maatstaven wel
mee tekort.

Zoals die Iraanse vrouw.

Als ze toch sterven moet, wil ze geen graf, niet die laatste
erkenning.

Laat uit haar dood dan liever nog iets goeds gebeuren:
dat anderen met haar organen kunnen leven.

Zonder dat ze weten dat het van haar is.

Ze zouden zich alleen maar bezwaard voelen.

Zelfs in haar dood wil deze vrouw het kwade door het goede
overwinnen.

Wees niet bang dat je tekort komt.

Wees goed, ook als het alleen maar problemen oplevert.

Het loont niet om rekening met anderen te houden.

Maar je leeft niet voor voorspoed, succes en bezit.

Onze schat is een andere.

Wees een laatste die een eerste wordt.

Wees niet bang om benadeeld te worden.

Houd het goede leven vol.

Ik ben er van overtuigd dat je dan iets veel beters vind:
geluk in Christus.

Amen.

Prediker 7:3 – Wat moet ik met verdriet?

Iedereen wordt geconfronteerd met de dood. Moeilijk is dat. Maar volgens Prediker is het mooi om op een begrafenis te zijn. Want verdriet om de dood zet je stil, laat je zien wat echt belangrijk is en hoe kwetsbaar mensen zijn.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 73 : 10

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Opwekking 575

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 7 : 1 – 29

Zingen: Psalm 90 : 3 en 6

Preek over Prediker 7 : 3

Zingen: Psalm 16 : 2, 3 en 4 (versie 'Levensliederen')

Kinderen terug

Lezen wet (zaligsprekingen BGT)

Zingen: GKB Gezang 127 : 1, 2 en 3

Avondmaal

Lezen formulier 4

Viering

Zingen: GKB Gezang 127 : 4 en 5

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 163 : 1, 2 en 3

Zegen

Wat moet ik met verdriet?

Inleiding

dia 1 – wat moet ik met verdriet?

Een pittig onderwerp vandaag:

wat moet je met je verdriet als iemand is overleden?

Prediker zegt daar dingen over die misschien vreemd klinken:

dat een begrafenis mooier is dan een kraambezoek.

Hoezo?! Vindt hij de dood soms mooier dan nieuw leven?

Nee, dat is niet wat Prediker bedoelt.

Maar wat dan wel?

Toen ik daarover nadacht, moest ik aan mijzelf denken.

Die vreemde woorden van Prediker,

die gaan over mij, over hoe ik heb leren geloven,

en zelfs over waarom ik predikant ben geworden.

We duiken zo nog wat dieper in de woorden van Prediker,

maar eerst wil ik mijn verhaal vertellen als voorbeeld daarbij.

dia 2 – opa

Deze week, 31 oktober, is het precies 10 jaar geleden

dat mijn opa Veurink is overleden.

Het was de eerste keer dat ik zo met de dood in aanraking kwam.

12 Jaar eerder was mijn oma al overleden,

maar dat heb ik niet zo bewust meegemaakt.

De ziekte en het overlijden van opa wel, dat heeft me stilgezet.

dia 3 – studiekeuze

Ik was toen 17 jaar en zat in de examenklas van het vwo.

Het jaar dus om te kiezen welke studie ik daarna zou gaan doen.

Zo heel moeilijk vond ik dat niet,

wiskunde, natuurkunde, scheikunde, dat lag mij goed,

dus het zou ongetwijfeld een technische studie worden.

Ik was al op open dagen geweest in Enschede en Delft, bij de technische universiteiten.

En verder ging het leven gewoon z'n gangetje.

Naar school, als bijbaantje folders rondbrengen, msn'en, enzovoort.

En naar de kerk en catechisatie.

Daar vond ik maar weinig aan.

Ik geloofde in God, zeker weten,

maar geloof had niet zo veel met mijzelf te maken.

dia 4 – begraafplaats

In dat jaar werd opa ziek en is hij overleden.

Voor het eerst was ik op een begrafenis van een familielid.

Mijn wereld, waarin alles goed ging, veranderde.

Natuurlijk wist ik wel dat mensen dood gaan,

maar niet in mijn veilige wereld!

Als opa dood kon gaan,

dan kunnen andere opa en oma ook dood gaan.

Dan ga ik zelf ook eens dood.

Waar leef ik eigenlijk voor?

dia 5 – kruis

Ik kwam erachter dat veel dingen die belangrijk voor me waren, eigenlijk helemaal niet zo belangrijk zijn.

Ik ging me ergeren aan de radio die ik altijd aan had staan,

kon prima een weekje zonder msn,

en een week geen huiswerk maken is ook geen ramp.

Geloof werd juist wel belangrijk.

Al die dingen waar ik druk mee ben, die zijn tijdelijk, God niet.

Toen kwam geloof echt bij mij binnen,

later dat jaar heb ik belijdenis gedaan,

en ik ging niet naar de technische maar naar de theologische universiteit.

Nee, dat ik geloof, dat het ook iets van mijzelf werd,

dat is echt niet alleen gekomen doordat opa overleed.

Ik bedoel, ik was 17, een leeftijd waar keuzes op je af komen.

Maar de dood van opa heeft er absoluut mee te maken:
het heeft mij stil gezet,
en door mijn verdriet ging God voor mij leven.

dia 6 – wat moet ik met verdriet?

En dat is precies wat Prediker beschrijft.

‘Wat moet ik met verdriet?’ vraagt Prediker zich af.

Het antwoord is heel simpel: laat je stilzetten.

Verdriet maakt je sterker.

1. Weglopen voor verdriet

dia 7 – weglopen voor verdriet

Stilstaan, dat zit niet zo in ons.

Ja, verdriet kan je sterker maken,

maar dan moet je er niet voor weglopen.

Vaak weten we ons in Nederland

helemaal geen raad met verdriet en de dood.

dia 8 – het leven is niet altijd vrolijk

Dat ziet Prediker ook.

Hij zegt dat je beter verdriet kunt hebben,

maar om zich heen ziet hij juist vrolijke mensen.

Mensen die lachen, mensen die graag feest vieren.

Of het nu om een geboorte is, een bruiloft,

een verjaardag, of gewoon zomaar.

Prediker ziet mensen die leuke dingen willen doen.

Plezier is voor hen een soort levensdoel geworden.

Het leven is de moeite waard als je vrolijk bent.

Maar zo is het leven natuurlijk niet altijd.

Het leven zit soms tegen.

Mensen van wie je houdt, gaan dood.

Je kunt niet altijd vrolijk zijn.

Maar verdriet is moeilijk.

Prediker ziet veel mensen die er niets mee kunnen,
die er liever voor weglopen.

Natuurlijk, ze gaan ook naar de begrafenis,

en doen daar echt niet vrolijk,

maar het zet hen niet stil.

Het verdriet moet weer snel voorbij zijn,
het leven gaat door, dus over tot de orde van de dag.

dia 9 – niet weglopen voor verdriet rondom de dood

Je kunt Prediker heel makkelijk verkeerd begrijpen.

‘Zie je nu wel, christenen mogen geen feest vieren.’

Nou, dat mag best, dat deed Jezus zelf ook,

en in andere hoofdstukken zegt Prediker prachtige dingen over
genieten van het leven.

Maar feest is niet alles.

Anderen lezen dit stukje in Prediker

als dat christenen altijd droevig moeten kijken, sombere
kleren moeten dragen,

omdat ze beseffen hoe zondig ze zijn.

Niets mis met wat zondebesef, maar alweer:

2 hoofdstukken verderop zegt Prediker juist dat je feestkleren
moet dragen.

Het gaat Prediker om het verdriet als mensen sterven.

Dát verdriet is goed.

En van dat verdriet loop je zomaar weg.

Want zo anders zijn wij vandaag niet.

Laten merken dat je verdrietig bent, is een teken van zwakte.

Je moet gewoon verder met je leven.

Een periode van rouw mag vooral niet te lang duren.

Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd.

En dood gaan, daar moet je maar niet te veel over nadenken.

Daar wordt je alleen maar somber van.

2. Verdriet leert leven

dia 10 – verdriet leert leven

Prediker waarschuwt juist: ontloop het verdriet niet!

Doe niet alsof je altijd vrolijk moet zijn.

Vroeg of laat kom je in aanraking met de dood.

Allemaal moeten we eens sterven.

En iedereen wordt in zijn leven geconfronteerd

met dat het niet allemaal gaat zoals je zou willen.

Prediker zegt: zo is het leven,
ontloop het niet, dan houdt je jezelf alleen maar voor de gek.

dia 11 – in verdriet rond de dood leer je wat leven is
Maar dat is nog niet alles.

Want als je verdrietig bent, als je rouwt,
juist dan kun je veel leren over het leven.

Verdriet maakt je sterker.

‘Bij een droevig gezicht maakt het hart het goed,’ zegt
Prediker.

Iemand anders die ik ken,

iemand die ook het nodige te verwerken heeft gehad, zei eens:

‘van verdriet wordt je geen slechter mens.’

Van het verdriet van een begrafenis leer je meer dan van het
feest van een geboorte.

Een geboorte is prachtig, ik heb het 2 keer meegemaakt,
onbeschrijfelijk.

Maar hoe mooi een geboorte ook is:

je komt dichterbij het geheim van het leven als je verdriet
hebt,

als het tegenzit of als je leven ten einde loopt.

Dan zie je het leven meer zoals het is.

Als je verdriet niet ontloopt,

leer je over wat je doet en wie je bent.

dia 12 – wat je doet: wat echt belangrijk voor je is

Je leert over wat je doet.

Als je wordt stilgezet door de dood,

leer je zien wat er in je leven echt toe doet.

Het laat je relativieren.

Dan zie je opeens hoe veel tijd en energie je steekt
in dingen die niet echt belangrijk voor je zijn.

Het gaat niet om geld, je werk, je hypotheek,

het heeft helemaal geen zin om daar voor te leven.

Verdriet om de dood confronteert je daarmee.

Je ontdekt ook wat wel belangrijk is:

hoe mooi het is om van mensen te houden,

en daarin te investeren.

En God: het leven gaat voorbij, maar God blijft.

dia 13 – wie je bent: met lege handen

Je leert ook wie je bent.

Bij een geboorte is er nog alle tijd om te fantaseren:

hoe zal deze baby opgroeien, wat zal die later worden?

De wereld ligt aan je voeten, je kunt wat van het leven maken.

Bij een begrafenis is dat wel anders:

het leven is kort, en zo maakbaar is het niet.

Als het voor je ligt, lijkt het heel wat, maar het leven is zo voorbij.

Wat stellen mensen weinig voor.

Verdriet om de dood leert je om te zien dat je met lege handen staat.

Dat je kwetsbaar bent.

Het leert je om niet op jezelf maar op Jezus te bouwen.

Zoals Paulus dat zegt in 2 Korintiërs 12:

‘God zei: “je hebt niet meer dan mijn genade nodig, want kracht wordt zichtbaar in zwakheid.”

Dus laat ik mij veel liever voorstaan op mijn zwakheid, zodat de kracht van Christus in mij zichtbaar wordt.’

3. Als verdriet te veel wordt

dia 14 – als verdriet te veel wordt

Als we zo met Prediker over verdriet praten,

lijkt het wel alsof verdriet prachtig is.

Ik weet ook dat ikzelf wat dat betreft makkelijk praten heb:

dat mijn opa 10 jaar geleden is overleden,

was verdrietig en heeft me stilgezet,

maar als het je ouders zijn, een broer of zus,

je man of vrouw, of zelfs een kind,

wat is dat moeilijk!

Als je van de dood moet leren, dan is het wel een hele harde les!

dia 15 – de dood is niet mooi maar een vijand

Gaat Prediker daar niet wat te gemakkelijk over heen?

Maakt hij de dood niet te mooi?

Als je leven op de kop staat,
omdat iemand die veel voor jou betekende er niet meer is,
moet je het dan maar mooi vinden dat je ervan kunt leren?

Nee, Prediker verheerlijkt de dood niet,
romantiseert het verdriet niet.

De dood is niet iets om vrolijk en blij van te worden.
De dood is verschrikkelijk, het is en blijft een vijand.
Dat hoef je niet mooier te maken.

En als je met de dood te maken krijgt,
is er alle reden om verdriet te hebben,
en soms ook om woedend te zijn, en machteloos tegelijk.
Natuurlijk grijpt de dood je aan.

dia 16 – neem tijd voor verdriet

Wat Prediker wil zeggen: vlucht daar niet voor weg.

Er is verdriet, er is dood, dus wat doe je ermee?

Prediker gaat daar niet makkelijk overheen.

Prediker zegt juist: 'neem de tijd om door je verdriet heen te gaan.'

Het slaat nergens op dat je over een week, of over een half jaar,

toch wel weer eens over je verdriet heen moet zijn,
en anderen niets aan je mogen merken.

Dan ga je er pas makkelijk overheen!

Als je geen tijd neemt voor je verdriet,
dan neemt je verdriet wel tijd voor jou.

Prediker zegt: druk het niet weg, ga er doorheen.

En help elkaar daar ook bij.

Vlucht niet voor het verdriet van een ander,
door te doen alsof er niets aan de hand is.

Ga er liever samen doorheen, ook als het dichtbij komt.

dia 17 – met God kun je het onder ogen komen

Want in het verdriet om de dood

zie je het leven zoals het echt is, zonder opsmuk.

Als je veel van jezelf verwacht, kun je dat niet zien.

Je hebt God nodig om dat te durven zien:
van het leven in al zijn kwetsbaarheid, maakt God juist iets
moois.

Kijk maar naar Jezus: het kruis werd de overwinning.

4. Maak gebruik van verdriet

dia 18 – maak gebruik van verdriet

De dood is dus niet mooi, verdriet is niet fijn,
maar er is meer in het leven dan plezier.

Juist daar leer je wat het leven is.

Maak er gebruik van!

dia 19 – vlucht niet weg in een oppervlakkig leven

Loop niet weg voor verdriet.

Leef niet alsof er nooit een einde aan je leven komt.

Leef niet alsof het hele leven draait om vrolijk zijn en
plezier maken.

Ik denk dat wij die les van Prediker echt moeten leren.

Want wat kunnen wij druk zijn met ons vertrouwde leventje.

Met geld, werk, hobby's, met je telefoon.

Je denkt al snel dat dat het leven is.

En dat zijn goede dingen, maar als het daar bij blijft,
is je leven zo oppervlakkig.

Vlucht daar niet in weg!

Denk juist na over de dood, ook over je eigen dood, praat
erover.

Want wat is het jammer als je er pas op je sterfbed achter
komt

waar het leven om gaat.

dia 20 – leer uit genade te leven

En leer eruit wat echt belangrijk is.

Leer je bekende leven te relativieren

en ontdek wat echt de moeite waard is om voor te leven.

Je leven gaat niet om allerlei uiterlijke dingen.

Leven voor God geeft veel meer voldoening.

Leer hoe kwetsbaar het leven is,

dat je met lege handen staat.

Als gebroken mensen, met lege handen,
komen we zo aan de maaltijd van de Heer,
en weten we ons van hem afhankelijk.
Zijn dood brengt ons echt leven.
Amen.

Prediker 5:9 – Hoe ga ik met geld om?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 146 : 2 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 34 : 1 en 2

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 5 : 9 – 6 : 12

Zingen: Psalm 62 : 3 en 5

Preek over Prediker 5 : 9

Zingen: GKB Gezang 37 : 1, 5 en 8

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: GKB Gezang 170 : 2 en 3

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 520 : 1, 4 en 5

Zegen

Hoe ga ik met geld om?

Inleiding

dia 1 – 4-uurtje

Elke middag om 4 uur stroomt het restaurant van de HEMA vol.

Het is tijd voor het '4-uurtje':

koffie en een gebakje voor maar 1 euro.

Voor die tijd betaal je alleen al voor het kopje koffie 1 euro 75.

Tussen half 4 en 4 uur is het dus erg rustig in het restaurant.

Rond 5 voor 4 komen de eerste mensen kijken

of ze al een 4-uurtje kunnen krijgen,

en om 5 over 4 staat er een lange rij voor de kassa,

dag in dag uit.

Sommigen van hen hoeven dat gebakje niet eens,

ze komen voor de goedkope koffie,

maar dat gebakje hoort er wel bij...

Daarvan profiteren mensen als ik:

ik doe niet moeilijk als mensen hun gebakje bij mij op tafel schuiven.

En voor alle eerlijkheid:

ook ik doe mee aan de prijzenslag,

mijn tweede kopje koffie doe ik altijd na 4 uur.

Nederlanders staan bekend als zuinige mensen,

we willen graag koopjes scoren.

En het klopt, kijk maar naar het HEMA-restaurant.

We zijn trots als we voor weinig geld iets moois kunnen krijgen.

Een broek van 50 euro vinden we duur,

maar als hij is afgeprijsd van 200 naar 50 euro, is het opeens een koopje.

Het liefst laten we ook aan anderen weten hoe weinig we betaald hebben.

dia 3 – telfort

Misschien ken je de reclames van Telfort wel over een rijkeluisgezin dat veel geld heeft verloren, en daardoor opeens veel goedkoper moet gaan leven.

‘Van X5’, een dikke BMW, ‘naar lijn 5’, de tram.

Je ziet een jongetje op een kleine slaapkamer in een flatje, spelen met zijn veel te grote op afstand bestuurbare auto.

Hij kan alleen maar heen en weer rijden op het kleine stukje tussen bed en muur.

Maar, en nu komt het, gelukkig is er Telfort, goedkoop bellen met goede kwaliteit.

De boodschap lijkt te zijn dat geld niet belangrijk is:

je kunt best tevreden zijn met wat minder.

Maar volgens mij is de boodschap een andere:

als je op je telefoonkosten kunt besparen,

kun je dat geld weer mooi uitgeven aan andere dingen!

Geld is dus wel belangrijk.

dia 4 – hoe ga ik met geld om?

Geld, daar gaat het vanmorgen over.

Met Prediker denken we na over de vraag:

hoe ga ik met geld om?

1. Gehecht aan geld

dia 5 – gehecht aan geld

‘Wie van geld houdt, kan er niet genoeg van krijgen,’ zegt Prediker.

Ik zal maar niet vragen wie zich erin herkent.

Ik vermoed dat er toch niemand zijn vinger op zou steken, zou zeggen dat geld echt belangrijk voor hem is.

Geld is namelijk een taboeonderwerp.

Vragen hoe veel geld iemand heeft,

valt in dezelfde categorie als vragen hoe vaak iemand seks heeft.

Niemand heeft het recht zich met jouw geld te bemoeien.

Geld is een gevoelig onderwerp.

Vanochtend laten we het taboe los, door met Prediker mee te denken.

dia 6 – met mij valt het wel mee, toch?

We geloven ook graag dat we niet aan geld gehecht zijn.

Kijk, er zijn natuurlijk zat voorbeelden te geven

van mensen die nooit genoeg hebben.

Zakkenvullers in de bankenwereld bijvoorbeeld,

zij zouden Prediker eens moeten lezen.

Misschien ook wel je eigen buurman,

die elke 2 jaar een nieuwe auto heeft,

terwijl jij het gewoon doet met een tweedehandsje.

Maar ik, met mij valt het wel mee, ik ben niet zo aan geld gehecht.

dia 7 – geld went snel

Is dat zo, valt het met ons wel mee?

Vaak denken we dat je het geld dat je hebt ook nodig hebt.

Toen ik nog student was, kon ik van 700 euro in de maand makkelijk rondkomen,

inclusief de studiekosten.

Om gewoon te leven was 550 euro genoeg, en dat voelde niet als armoede.

Natuurlijk heeft een gezin meer geld nodig,

maar waar het mij om gaat: het leven hoeft niet duur te zijn.

Het probleem is dat je vaak uitgeeft wat je hebt:

ga je meer verdienen, dan gaat ook je levensstandaard omhoog.

Daar hecht je heel snel aan.

dia 8 – gehecht aan geld

Er zijn verschillende manieren om aan geld gehecht te zijn.

Ik noem er 4, bedenk zelf maar of ze op jou van toepassing zijn.

dia 9 – luxe

-De eerste ligt voor de hand: geld is belangrijk omdat je er dingen mee kunt kopen.

Een mooi huis, mooie inrichting, nieuwe auto, luxe vakantie, daar houd je van en daar heb je geld voor nodig.

Met geld koop je een mooi leven.

dia 10 – sparen

-De tweede manier om aan geld gehecht te zijn, is het tegenovergestelde.

Je leeft superzuinig, zodat je zo veel mogelijk geld kunt sparen.

Het is voor jou belangrijk om geld achter de hand te hebben.

Door geld op te potten koop je eigenlijk veiligheid.

dia 11 – blut

-Ook als je geen geld hebt, kun je aan geld gehecht zijn.

Als je verwacht dat je leven met meer geld veel beter zou zijn,

dan ben je ook gehecht aan geld.

-En de laatste: je kunt ook heel bezorgd zijn over de toekomst.

dia 12 – rekenen

'Nu heb ik genoeg geld, maar blijft dat zo?

Ik kan geen stapje terug doen als ik minder geld zou hebben.

Ik moet zorgen dat ik in de toekomst net zo veel heb als nu.'

2. Geld maakt niet gelukkig

dia 13 – geld maakt niet gelukkig

Ik denk dat we meer gehecht zijn aan geld dan we zelf willen geloven.

Ik vind geld belangrijker dan ik zou willen.

En dan komt Prediker weer:

Houden van geld, verzot zijn op rijkdom, het is enkel leegte.

Met andere woorden: geld maakt niet gelukkig.

Prediker bedoelt niet dat je geen geld mag hebben.

Het gaat erom of je aan geld gehecht bent.

Je kunt weinig geld hebben en toch aan geld gehecht zijn,

je kunt ook veel geld hebben en er niet aan gehecht zijn,

al is dat wel erg zeldzaam...

Prediker zegt: maar heb geen hoge verwachtingen van geld.

Geld is ook maar geld.

dia 14 – geld valt tegen

Prediker geeft allemaal redenen waarom je van geld niet gelukkig wordt.

-Reden een is dat je van geld nooit genoeg hebt.

Je spaart voor iets moois, maar als je het hebt, wordt het normaal.

Dan heb je meer geld nodig voor iets nog mooiers.

Mensen willen altijd meer, daar wordt je niet gelukkig van maar ontevreden.

-Reden twee is dat anderen graag van jouw geld genieten.

Als je veel geld hebt, trekt dat vrienden aan die het niet om jou gaat maar om je geld.

-Reden drie is dat je van geld niet kunt slapen.

Wat kun je een zorgen over geld hebben.

Als je geld hebt, moet je allerlei keuzes met je geld maken: waar geef ik het aan uit en wat zijn goede investeringen.

En je bent bang dat je je geld verliest.

-Reden vier is dat geld kwetsbaar is:

een beetje tegenslag en je geld is weg.

Je wordt werkloos, en je moet inleveren.

Als geld, als je levensstandaard, alles voor je is, dan trek je dat niet.

-En de laatste, reden vijf, is dat geld tijdelijk is.

Als je sterft heb je er niets meer aan.

dia 15 – geld maakt eerder ongelukkig

Van geld wordt je niet gelukkig,

en Prediker heeft medelijden als je helemaal in geld opgaat.

Hij gebruikt heftige woorden:

‘een doodgeboren kind is beter af.’

Ik struikelde daarover toen ik dat voor het eerst las, want wat is het heftig als je daarmee te maken krijgt!

Daar gaat het Prediker niet om, hij wil zeggen:

als je dood geboren bent, heb je rust,

maar als je aan geld gehecht bent heb je steeds onrust.

Paulus gaat nog een stapje verder.

In 1 Timoteüs 6:10 zegt hij:

'Want de wortel van alle kwaad is geldzucht.'
Je wordt niet alleen ongelukkig van geldzucht,
je wordt er ook een slecht en egoïstisch mens van.
Als je door geld gelukkig wilt worden,
kom je in de macht van geld.
Daar wordt je echt niet gelukkig van.

3. Hoe kom ik los van geld?

dia 16 – hoe kom ik los van geld?

Geld maakt dus niet gelukkig.

Als je aan geld gehecht bent, wordt je er eerder ongelukkig van.

Maar hoe kom je los van geld,
heeft geld niet zoveel invloed op je?

dia 17 – geld is maar een middel voor een doel

Geld is geen doel maar een middel: als je aan geld bent gehecht,

gaat het je uiteindelijk niet om het geld zelf, maar om wat je ermee wilt bereiken.

Bijvoorbeeld controle over je leven of geluk.

Dat zijn doelen waarvoor je het middel geld gebruikt.

Als je los wilt komen van geld,

moet je dus op een ander manier met die doelen bezig zijn.

dia 18 – Parijs

Even een voorbeeld over middel en doel.

Je wilt graag naar Parijs, dat is het doel.

Maar hoe kom je daar?

Je kunt er bijvoorbeeld met de trein naartoe:

dat is dan middel om in Parijs te komen.

Maar je bent blut, dus dat gaat niet lukken.

Dan heb je een alternatief nodig,

je kunt bijvoorbeeld gaan liften naar Parijs.

dia 19 – alternatief voor geld nodig

Los komen van je geld,

dat lukt niet door te consuminderen.

Dan gaat het nog steeds om geld.

Je wilt dan nog steeds gelukkig worden, maar dan van wat minder geld.

En wat ga je doen met het geld dat je bespaart?

Nee, los komen van geld lukt pas als er een alternatief is.

Prediker zegt: genieten komt van God.

Als christen geloof ik dat:

Jezus geeft mij wat ik van geld zou willen.

dia 20 – Jezus wil je echte rijkdom geven

Jezus geeft zelf het indrukwekkend voorbeeld.

Hij is absoluut niet gehecht aan geld.

Hij hoeft niet geboren te worden in een luxe paleis:

een stal, of wat het ook maar was, was voor hem genoeg.

Jezus waarschuwde tegen geld:

voor rijken is het maar moeilijk om op God te vertrouwen.

Jezus vertrouwde erop dat God hem wel zou geven wat hij nodig had.

En door Jezus geeft God ons ook wat wij nodig hebben.

Paulus schrijft in 2 Korintiërs 8:

“Jezus was rijk, maar is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden.”

Onze rijkdom, ons geluk, is niet van geld afhankelijk!

Jezus wil ons echte rijkdom geven: geluk bij God.

Jezus geeft wat geld niet kan geven.

Maak je dus geen zorgen over geld.

Je geluk hangt er niet vanaf.

Bij Jezus ben je echt rijk.

4. Geld als cadeau

dia 21 – geld als cadeau

We hebben het nu gehad over wat je niet moet met je geld: eraan hechten.

Maar wat dan wel?

Je geld weggooien, omdat het toch alleen maar voor problemen zorgt?

Prediker zegt: ‘wanneer een mens geniet van rijkdom, is dat

een geschenk van God.'

Als je geld ziet als een cadeau van God, dan kun je goed met geld omgaan,

zonder dat je aan geld gehecht raakt.

Zie je geld dus als een cadeau!

dia 22 – wees tevreden met wat je hebt

Dat betekent: wees tevreden, wees dankbaar met wat je hebt.

God geeft ons veel, veel meer dan waar we recht op hebben.

Alles wat je hebt, heb je van God gekregen.

Denk toch niet dat je meer nodig hebt:

God weet wel wat je nodig hebt.

Bedank God voor de cadeaus die hij geeft.

Dan ben je bevrijd van nooit genoeg hebben.

dia 23 – geniet en verwen jezelf, af en toe

Van een cadeau mag je ook genieten.

Prediker zegt dat ook: genieten is een geschenk van God.

Dus ja: je mag geld aan jezelf uitgeven,

ook aan dingen die je echt niet nodig hebt.

Verwen jezelf gerust met een bezoek aan een schoonheidssalon of door een kroket te kopen als je uit school komt.

Zorg er dan ook voor dat het bijzonder blijft.

Want je als je elke dag uit school naar de snackbar gaat,

wordt die kroket gewoon, dan zie je het niet meer als verwennen.

Dan moet je weer duurdere dingen vinden om jezelf te verwennen.

Zorg dus dat bijzondere dingen bijzonder blijven, dan kun je ervan genieten.

Pas op dat je patroon van leven niet steeds hoger wordt.

Een stapje terug zetten, kleiner huis, goedkopere auto, minder op vakantie gaan,

dat is heel moeilijk.

Wat zitten veel mensen gevangen in een te dure levensstijl,

bijvoorbeeld in een hypotheek die gebaseerd is op een dubbel inkomen.

Als je de kans hebt: laat je levenspatroon niet te duur worden,
dan kun je ook echt genieten.

dia 24 – geef door van wat je gekregen hebt
En dan nog een misschien wat gevoelig punt.
Geld is een cadeau van God,
en hij geeft het niet om het allemaal voor onszelf te houden.
God is gul, en hij wil dat wij gul zijn.
Geef dus door van wat je van God gekregen hebt.
Laat giften niet de sluitpost van je begroting zijn,
dat je aan het einde van de maand denkt:
ik heb nog wat over, dat mag wel naar een goed doel.
Of: deze maand even niet, het geld is op.
Incidentele giften schieten er vaak bij in.
Als dat bij jou ook zo is, kun je beter met vaste maandelijkse giften werken.
En wees royaal.
In het Oude Testament ging het over tienden.
Concreet is dat als je 2000 euro verdient, je 200 weggeeft.
Dat is veel, ja.
Het is niet zo dat we nu ook precies die 10 procent moeten geven.
Maar als je die 200 euro niet kunt missen,
kijk dan ook eens kritisch naar je levensstandaard.

Wees gul, want God is gul.
Bij hem word je echt rijk.
Amen.

Prediker 4:9 – Wat is de zin van relaties?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 355

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 134 : 1, 2 en 3 (in het Frysk)

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 4 : 7 – 5 : 8

Zingen: Psalm 133 : 1, 2 en 3

Preek over Prediker 4 : 9

Zingen: GKB Gezang 115 : 1 en 2

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: Opwekking 378

Gebed

Collecte

Zingen: LvK Lied 320 : 1, 2 en 4

Zegen

Wat is de zin van relaties?

Inleiding

dia 1 – wildwaterbaan

Vandaag beginnen met een pretpark.

Samen met vrienden ga je daar naar toe,

en je hebt er veel zin in.

's Ochtends zijn jullie al vroeg met de trein vertrokken,

en de sfeer zit er direct al goed in.

Jullie bedenken in welke attracties jullie in ieder geval willen.

Bovenaan het lijstje staat de wildwaterbaan.

In het pretpark blijkt dat jullie niet de enigen zijn.

Bij de wildwaterbaan staat een wachtrij van drie kwartier.

Maar jullie geven niet zomaar op,

dan maar het beste maken van de wachtrij.

Vanuit de wachtrij heb je al mooi zicht op de wildwaterbaan,

en je stoot elkaar aan:

'wow, moet je zien hoe hard dat gaat'.

Ondertussen bedenk je wat flauwe spelletjes,

en zo houden jullie elkaar wel bezig.

Die drie kwartier, die zijn zo voorbij.

De wildwaterbaan zelf is ook een feest.

Een van je vrienden is wel erg nat geworden,

en dat zorgt voor heel wat gelach.

Als je weer uitstapt kun je nog een actiefoto kopen.

Om te bewijzen dat je in de wildwaterbaan bent geweest.

Op de foto kun je goed zien hoe hard je gilt.

Het dagje pretpark is een succes.

Op de terugweg praten jullie nog heel wat na.

Leuk om samen de dag nog eens opnieuw te beleven.

Maar nu iets heel anders.

Je gaat weer naar het pretpark, maar nu ga je alleen.

Je vertrekt 's ochtends vroeg,

en in de trein verveel je je.

Wat duurt die reis lang zeg!

En dan ben je er eindelijk,

kun je direct weer in de wachtrij aansluiten...

Drie kwartier, dat is toch veel te lang!

De eerste 3 minuten vermaak je je nog wel

met kijken naar anderen in de wildwaterbaan.

Maar dan zijn er nog 42 minuten over.

Je pakt je telefoon er maar bij,

maar er is ook niemand die je een berichtje stuurt.

Eindelijk ben je aan de beurt.

Je hebt een bootje voor je alleen.

Jippie...

In het bootje is het maar stil.

Je mist iemand die gewoon even hard in je oren gilt.

Zo is er eigenlijk weinig aan.

De actiefoto koop je maar wel,

dan kun je het tenminste nog aan anderen laten zien.

Maar als je na een lange treinreis weer thuis bent,

is er niemand geïnteresseerd in jouw avonturen.

dia 2 – wat is de zin van relaties?

Ach, misschien zet ik het wel een beetje overdreven neer,

maar het lijkt me duidelijk dat het veel leuker is

om samen naar een pretpark te gaan dan alleen.

Leuke dingen worden veel leuker als je ze kunt delen.

Prediker heeft het natuurlijk niet of pretparken,

maar wel over samen en alleen, over relaties.

Daar gaat het vanmorgen over: wat is de zin van relaties?

1. Druk met jezelf

dia 3 – druk met jezelf

We zijn al een paar weken op weg met Prediker.

Prediker stelt vragen bij het leven, zoals hij het noemt, 'onder de zon'.

Het gaat om het leven dat je met je eigen ogen kunt zien,

het leven op aarde dat we kennen.

Zijn conclusie is steeds: het stelt niet zoveel voor, het is leegte.

We kunnen onszelf niet gelukkig maken,

we hebben het leven niet in eigen hand

en we kunnen de wereld ook niet eerlijker maken.

Alleen God kan die dingen.

Hoe leef je nu in zo'n wereld?

dia 4 – alleen: leven voor jezelf

En dan begint Prediker over iemand die alleen is.
Hij noemt het leegte en een trieste zaak.
Dat kun je zomaar verkeerd opvatten.
Dit bijbelgedeelte wordt nog wel eens gebruikt voor
trouwdiensten,
en het lijkt dat Prediker hier zegt:
'je kunt beter getrouwd zijn dan vrijgezel.
Wat heeft het voor zin om vrijgezel te zijn?'

Maar Prediker bedoelt toch iets anders.
Hij heeft het over iemand die alleen is, ja,
maar vooral over iemand die zwoegt en zichzelf afbeult.
Hij heeft nooit genoeg.
Hij werkt van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat.
Het is zijn lust en zijn leven.
Deze man gaat helemaal op in zijn werk en in zijn geld.
Daarom is hij alleen.
Anderen lopen hem alleen maar in de weg.
Tijd die hij aan anderen besteedt, kan hij niet werken,
en zijn geld houdt hij liever voor zichzelf.

Ik ken volgens mij niemand die zo hard voor zichzelf werkt.
Prediker zet het ook wel erg zwart/wit neer,
maar dat doet hij om zijn punt goed duidelijk te maken:
leven voor jezelf, dat heeft geen enkele zin.
En dát herken ik wel.

dia 5 – mijn leven gaat voor
We leven in een wereld waarin iedereen druk bezig is met
zichzelf.
We vinden onszelf belangrijk.
Dat er ook in Nederland mensen onder de armoedegrens leven,
vinden we erg, maar ons eigen leven houdt ons meer bezig.
Heel typisch blijkt dat als de regering moet bezuinigen.
Iedereen is het erover eens dat bezuinigd moet worden,
maar als het mij treft, dan is het tijd om te demonstreren.
We zijn graag met ons eigen leven bezig.

Met je geld, met je gezondheid, met je werk,
met je huis, met je imago, enzovoort.

Dat is toch wat echt telt?

Natuurlijk is het fijn om wat mensen om je heen te hebben,
maar daar mogen ze niet aankomen.

Je houdt mensen op een veilige afstand,
want jouw leven gaat voor.

dia 6 – druk met jezelf is leegte

Prediker heeft medelijden met iemand die zo gericht is op zijn
eigen leven.

Hij denkt: 'heb je het dan nog niet begrepen?

Jouw geluk, jouw levensdoel, waar heb je het over?

Denk toch niet dat jouw leven zo veel voorstelt.

Het leven onder de zon is leeg, daar ga je toch niet voor
leven?

Altijd druk met jezelf, het is zinloos.'

2. Samen is de moeite waard

dia 7 – samen is de moeite waard

Hoe kun je leven in een wereld die het niet is?

In een wereld die oneerlijk is,

waar je plannen steeds worden omgegooid

en waar je jezelf niet gelukkig kunt maken?

In ieder geval niet door druk met jezelf te zijn.

Mijn leven is maar betrekkelijk.

Als je alleen maar druk bent met je eigen leven, voor wie doe
je het dan?

Je kunt alles perfect voor elkaar hebben, maar met wie kun je
het delen?

Je wordt er alleen maar eenzaam van.

En dat, zegt Prediker, is niet goed!

Dan kun je maar beter samen zwoegen.

Niet dat de wereld daar opeens beter van wordt.

Samen heb je net zo weinig invloed op het leven als alleen.

Het blijft het kwetsbare, lege, leven onder de zon.

Maar je bent tenminste samen, en dat is wel de moeite waard.

dia 8 – samen sta je sterk

Prediker geeft er een paar voorbeelden bij.

Twee vrienden zijn op weg, maar ze vallen.

Volgens de NBV valt er maar één, maar ze vallen allebei.

Waarschijnlijk in een diepe kuil.

In je eentje kom je daar niet uit.

Als je met z'n tweeën bent, lukt het wel.

De een geeft de ander een voetje,

en zodra die uit de kuil is,

steekt hij een hand naar beneden om zijn vriend op te trekken.

Die twee vrienden gaan verder op weg,

en ergens in het open veld moeten ze overnachten.

Buiten slapen kan best koud zijn,

dus kruipen ze tegen elkaar aan om het warm te houden.

Als de volgende dag rovers hen overvallen,

staan ze samen sterker.

Samen is de moeite waard.

Dat kan met z'n tweeën zijn,

maar Prediker laat het niet bij twee, hij zegt:

'een koord dat uit drie strengen is gevlochten,

is niet snel stuk te trekken.'

Prediker telt: hij gaat van iemand alleen naar twee en naar drie.

Opgenomen zijn in een groep mensen is nog beter.

dia 9 – gemaakt om relaties te hebben

Steeds druk zijn met jezelf, Prediker noemt het triest.

Maar waarom is samen zijn beter?

Volgens Prediker omdat je dan tenminste nog voor iemand anders zwoegt.

Alleen zijn is niet goed, dat zei God al in Genesis 2:

'God, de Heer, dacht: het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past.'

Het is nooit Gods bedoeling geweest

dat mensen alleen zouden zijn en voor zichzelf zouden leven.

We zijn gemaakt om relaties te hebben.

Daar komt liefde bij kijken.

Liefde gaat verder dan het leven 'onder de zon':
het laat wat van het leven met God zien.

3. Als mensen tegenvallen

dia 10 – als mensen tegenvallen

Het klinkt eenvoudig: samen is beter dan alleen.

Maar is dat altijd zo?

Er is een probleem: mensen vallen tegen.

Je moet bijvoorbeeld voor school samen een werkstuk maken.

Maar je wordt opgezadeld met een klasgenoot

die vreemde gedachtes heeft over samenwerken.

Volgens hem betekent samenwerken dat jij al het werk doet,

dat hij zijn naam er nog even op zet,

en het cijfer voor jullie beiden is.

Als je samen werkt, kan er misbruik van je worden gemaakt.

Alleen is veel veiliger!

Of nog iets anders:

je wilt heel graag samen zijn, je wilt graag liefde,

maar er is niemand die je ziet staan,

je staat er helemaal alleen voor.

Iedereen lijkt genoeg te hebben aan zijn eigen vriendenclub,

en jij hoort helemaal nergens bij.

Samen is vast de moeite waard, maar niemand wil dat met jou.

Wat moet je dan?

dia 11 – God heeft relaties mooi bedoeld

Relaties zijn moeilijk.

Mensen maken het elkaar moeilijk,

doordat ze vaak toch liever druk zijn met hun eigen leven,

dan echt samen te zijn.

In het hele bijbelgedeelte dat we hebben gelezen, wordt dat
ook wel duidelijk:

mensen zijn onbetrouwbaar en veranderen vaak.

Ik heb geen tips en trucs hoe je relaties beter kunnen worden.

Van Prediker leer ik wel dat God het niet zo bedoeld heeft.

Dat je dus ook best boos of verdrietig mag zijn,

als je er alleen voorstaat.

dia 12 – Jezus komt relaties herstellen

Van Jezus leer ik nog iets anders.

God wil het er niet bij laten.

Hij wil relaties herstellen, ook voor jou.

Als Jezus op aarde komt, is hij niet druk met zijn eigen leven.

Hij gaat steeds relaties aan.

Hij sluit vriendschap met 12 leerlingen.

Die hebben hem regelmatig teleurgesteld, maar Jezus ging door.

Jezus sprak over het diepste wat hem bezig hield voor grote groepen mensen,

mensen die met zijn verhaal aan de haal gingen

en het soms zelfs tegen hem gebruikten.

Maar Jezus weigerde anderen op afstand te zetten.

Alle mensen lieten Jezus in de steek.

En toen kwam het ergste: God liet hem alleen.

Eenzamer kan niet.

Zodat wij nooit zo eenzaam hoeven te zijn:

God ziet je staan, hij houdt echt van je,

wil daar niet zelf voordeel uit halen.

Jezus bemoedigt je als mensen tegenvallen.

‘Geef het niet op, ik ben bij je!

Sluit je niet op in veilig alleen zijn.

Open je hart voor mensen om je heen.

Want echt, je wordt er meer mens van.’

4. Samen in de kerk

dia 13 – samen in de kerk

Samen is de moeite waard.

God heeft mensen niet gemaakt om voor zichzelf te leven, mensen zijn niet af als ze alleen zijn.

God geeft mensen aan elkaar.

Ook in de kerk geeft God ons aan elkaar.

Om elkaar te helpen, om elkaar blij te maken,

om te delen van wat je hebt
en te delen wat je bezig houdt.

dia 14 – trek je niet terug in je eigen leven

Trek je dus niet terug in je eigen leven.

En dat kan heel makkelijk, ook in de kerk.

Veel mensen om je heen, betekent nog niet dat je samen bent.

Juist als je in je eentje in een grote stad rondwandelt,

kun je je heel eenzaam voelen,

veel eenzamer dan tijdens een wandeling alleen langs de
zeedijk.

Al die mensen die je voorbij lopen, en niemand die je kent.

In de kerk kan dat ook.

Je bent er wel, maar je laat niemand echt binnen.

Niemand weet wat voor jou belangrijk is.

Nee, niet iedereen hoeft alles over je te weten,

maar blijf niet alleen.

Durf je ook aan mensen te binden.

dia 15 – laat niemand eenzaam zijn

En andersom: zorg er met elkaar ook voor

dat hier niemand eenzaam hoeft te zijn.

Dat het zo fijn is met elkaar

dat niemand er meer bij kan komen.

Wat doet het mensen goed als ze gezien worden,

als iemand oprechte interesse voor hen heeft.

Wees gastvrij en open,

en niet alleen in een kennismakingsgesprekje,

durf ook blijvende relaties aan te gaan.

dia 16 – kijk samen naar God

Van Hanneke kreeg ik eens dit kaartje.

Er staat op: 'love does not consist in gazing at each other
but in looking outward together in the same direction.'

Liefde bestaat niet in naar elkaar staren, maar samen in één
richting kijken.

En dat is voor de liefde in de kerk zeker het geval.

We zijn een bont gezelschap.

Ik denk dat nergens zo verschillende mensen met elkaar omgaan als in de kerk.

Natuurlijk heb je niet met iedereen een klik.

Maar samen naar God kijken verbindt je ook aan elkaar.

Kijk maar naar hem die liefde is.

Kijk samen naar boven.

Amen.

Prediker 3:17 – Hoe leef ik in een oneerlijke wereld?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: LvK Lied 285 : 1 en 2

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 157 : 1, 2, 3 en 4

Gebed

Lezen: Prediker 3 : 16 – 4 : 6

Zingen: Psalm 49 : 2, 3 en 5

Preek over Prediker 3 : 17

Zingen: Opwekking 672 (t/m herhaling 1e refrein)

Lezen wet

Zingen: LvK Lied 442 : 1 en 2

Gebed

Aankondiging gemeenteproject

Collecte

Zingen: Psalm 45 : 1, 3 en 6

Zegen

Hoe leef ik in een oneerlijke wereld?

Inleiding

dia 1 – koekoek

Ik wil jullie meenemen naar de wereld van de vogels.

Zijn er vogelliefhebbers in ons midden?

Toevallig iemand die deze vogel herkent?

Het is een koekoek.

Het vogeltje waarnaar de koekoeksklok vernoemd is.

Hij ziet er lief uit toch?

Maar vergis je niet, de koekoek is een ontzettend gemene vogel.

De koekoek is lui, en niet zo'n beetje ook.

'Waarom zou ik werken', denkt de koekoek,

'terwijl ik ook een ander het werk kan laten opknappen?'

Daarom bouwen koekoeken geen nestjes.

Dat kunnen andere vogels wel voor ze doen.

Ze pakken het heel slim aan.

Meneer en mevrouw koekoek gaan samen op pad om een nestje te zoeken.

Ze zoeken nestjes die al bewoond zijn,

waar andere vogels al bezig zijn met het uitbroeden van hun eieren.

Dan komt meneer koekoek in actie.

Hij leidt de vogels van het nestje af.

En dan kan mevrouw koekoek haar slag slaan.

Ze gaat naar het nestje toe, en legt snel een ei in het nestje.

De vogel van het nestje moet haar ei maar uitbroeden.

Oneerlijk he?!

Maar het wordt nog erger.

Mevrouw koekoek is bang dat de andere vogel merkt dat er een

extra ei is.

Dus wat doe je dan?

Precies, je steelt een van de andere eieren.

En even later, als de vogels van het nestje weer terugkomen, peuzelen meneer en mevrouw koekoek het gestolen ei op.

Het zullen je ouders maar zijn...

dia 2 – koekoeksjong

Twee weken later komt baby koekoek uit het ei.

Hij is geen haar beter dan zijn ouders.

Volgens hem liggen de andere eieren en babyvogels alleen maar in de weg.

Hij werkt ze een voor een het nest uit, zodat hij het rijk alleen heeft.

Vervolgens bedelt hij om eten,

en de moeder die hem heeft uitgebroed

is ook nog zo gek om af en aan te vliegen met voedsel.

Wie vindt de koekoek nog steeds een lief diertje, niemand toch?

De koekoek is een egoïst, hij maakt misbruik van anderen, zodat hij zelf niets hoeft te doen.

Het is zo oneerlijk, zo onrechtvaardig.

Het is dat het vogels zijn,

anders zou ik er heel boos om worden.

dia 3 – hoe leef ik in een oneerlijke wereld?

Maar die koekoek, dat is eigenlijk een heel menselijk vogeltje...

Want wat gaan mensen oneerlijk met elkaar om!

Wat een onrecht is er, overal!

Ik word niet snel boos,

maar als mensen niet eerlijk worden behandeld,

ik kan er echt niet tegen.

Ik kan me opwinden over verhalen die ik hoor over oneerlijkheid,

en ik kan er niets aan doen.

Dat is het onderwerp van vanochtend.

De wereld is niet eerlijk.

Wat moet je, als je verhalen over onrecht hoort?

Mag je dan nog wel genieten van het leven?

Hoe leef ik in een oneerlijke wereld?

1. Overal onrecht

dia 4 – overal onrecht

Prediker knalt er vandaag weer lekker in.

Onrecht, overal is onrecht.

Zelfs op de plaats waar het onrecht bestreden moet worden, heerst het onrecht.

Deze wereld is niet eerlijk.

Er is zo veel oneerlijkheid, zo veel onderdrukking.

Zo veel mensen die slachtoffer worden van anderen.

dia 5 – onrecht doet pijn

Het laat Prediker niet koud.

Vandaag is al de vierde keer dat we naar Prediker luisteren, maar zo negatief als hier, zo hebben we hem nog niet meegemaakt.

Het oneerlijke van de wereld, het doet Prediker enorm pijn.

Daarom kun je volgens Prediker maar beter dood zijn, dan hoef je die pijn tenminste niet te voelen.

Of nog beter: niet geboren zijn,

zodat je niet eens weet hoe wreed de wereld is.

Prediker zal het niet zo letterlijk bedoelen,

maar vooral willen meegeven

hoe gefrustreerd hij is en hoe machteloos hij zich voelt.

Moet het leven echt zo oneerlijk zijn?

Een paar weken geleden zei ik al

dat allerlei uitspraken in het boek moeilijk door Salomo gedaan kunnen zijn,

Salomo, van wie wel gedacht wordt dat hij het boek geschreven heeft.

Maar Salomo was koning,

en hij stond bekend als een koning van vrede en recht.

De klacht van Prediker is nu juist dat er nergens recht is.

dia 6 – de wereld barst van onrecht

Overdrijft hij niet een beetje?

Dat zou mooi zijn,

maar ik ben bang dat onrecht inderdaad overal is.

Zelfs bij het NOS-journaal weten ze niet meer

waar deze zomer nu het grootste onrecht gebeurt.

Is het in Oekraïne, in de Gaza-strook, of toch in Irak?

En over Afrika hoor je bijna niets meer.

De wereld barst van onrecht.

dia 7 – nasrani

Ik haal er maar even één ding uit naar voren: het nasrani-symbool.

Het is de Arabische letter 'n' en staat voor christenen.

In steden in Irak is dit symbool op huizen van christenen gespoten.

Ze kregen de keuze: bekeren tot de Islam of wegwezen.

Duizenden christenen zijn gevlucht

of ten prooi gevallen aan de strijders van ISIS.

Wat een onrecht, de wereld staat in brand, en wij zijn machteloos.

Het enige wat wij kunnen, is solidair zijn.

Het nasrani-symbool wordt nu door christenen op de hele wereld gebruikt,

om te zeggen: ik ben ook christen, en dit grove onrecht doet mij pijn.

Zelfs moslims gebruiken het symbool, om zo het geweld te veroordelen.

Dat is onrecht ver weg, maar onrecht is ook veel dichterbij.

De een heeft een fijn, gelukkig leven,

alles wat hij wensen kan en een stabiele thuissituatie.

Dat heb ik zelf ook.

Maar een ander krijgt de ene na de andere tegenslag.

Heeft geen veilige jeugd gehad, en merkt de gevolgen elke dag.

Waarom is het op deze wereld niet wat eerlijker verdeeld?

dia 8 – en het leven gaat door
En terwijl de wereld zo oneerlijk is,
gaan we gewoon door met ons leven.
Zijn we op vakantie geweest
en zetten we de barbecue in de tuin.
Alsof er niets aan de hand is.
Moeten we ons daar niet schuldig over voelen?
Dat de wereld in brand staat,
en wij genieten van de zomer?

2. Alleen God kan onrecht stoppen

dia 9 – alleen God kan onrecht stoppen
En dan vind ik Prediker heel verrassend!
Na zulke beweringen over oneerlijkheid in de wereld,
zou je verwachten dat Prediker vertelt hoe het wel moet.
Dat hij een soort recept geeft
van hoe de wereld een wereld zonder onrecht wordt.
Maar dat doet hij niet!
Hij probeert je geen schuldgevoel aan te praten
en hij doet ook geen oproep om nu een vuist te maken tegen
onrecht.
Het heeft toch geen zin.

dia 10 – voor mensen onmogelijk
Even terug naar Irak.
Ik kan de soldaten van ISIS niet stoppen,
ik kan het onrecht daar niet ongedaan maken.
De wereldpolitiek kijkt verlamd toe.
Maar zelfs als de wereldmachten ISIS kunnen stoppen,
dan blijft hun ideaal van een islamitische staat staan.
Ze zullen wraak willen nemen.
Het enige wat wij kunnen doen is bidden,
en dat doen we ook straks weer,
en geld geven voor noodhulp.
Maar het onrecht stoppen, dat kunnen we nooit.

dia 11 – God heeft het laatste woord
Toch is Prediker niet helemaal moedeloos.

Uiteindelijk, zegt hij, heeft onrecht niet het laatste woord.
Het laatste woord is voor God.

Er komt een oordeel,
en dan zal ieder zich tegenover God moeten verantwoorden
hoe hij heeft geleefd in die oneerlijke wereld.
God zal het onrecht stoppen.

Dat zegt hij niet omdat hij het ziet.
Als je alleen met je ogen kijkt,
dan is de dood het einde,
is de laatste kans om recht te doen vervlogen.
Maar Prediker kijkt anders, met geloof.
Voor dieren is de dood het einde, dat ziet iedereen.
Prediker gelooft dat het met de mens anders is.
Je kunt dat niet zien, alleen maar geloven.
Geloven dat God recht gaat doen.

dia 12 – leef in een oneerlijke wereld
Dat kun je gebruiken om jezelf af te sluiten van de wereld.
'In deze wereld is het niks en het zal ook nooit wat worden,
we moeten uitzien naar God, dat is het enige wat telt,
we moeten deze wereld zien te overleven,
en er vooral niet te veel in meedoen.'
Dat klinkt heel vroom, maar het is niet Gods bedoeling.
Prediker zegt: God geeft alles wat gebeurt een tijd en een
plaats.
Je moet niet vluchten in dromen over de toekomst.
God geeft je vandaag om te leven.

Over dat leven van vandaag zegt Prediker:
verwacht niet dat het eerlijk wordt.
De wereld wordt niet beter,
mensen zullen elkaar onrecht blijven aandoen.
Dat is misschien niet de meest bemoedigende boodschap,
maar het gelijk van Prediker is wel bewezen.
En ergens is het ook wel mooi: jij hoeft de wereld niet te
redden.
Dat doet God alleen.

3. Wat doet God eraan?

dia 13 – wat doet God eraan?

Volgens Prediker is deze wereld niet eerlijk,
maar heeft God uiteindelijk het laatste woord.

Het komt dus goed, ooit.

Maar doet God ook nog meer?

Meer dan zeggen dat het ooit wel goed komt?

Wat heb je daaraan, als je zelf oneerlijk wordt behandeld?

Want onrecht is niet alleen in de grote problemen van de
wereld,

iedereen krijgt ermee te maken.

Doet God ook nog iets aan onrecht?

dia 14 – Lucas 4: Jezus komt om recht te doen

Prediker zegt daar niets over.

Maar God is na Prediker wel verder gegaan.

Een paar honderd jaar later wordt Jezus geboren.

In Lucas 4 wordt verteld over de eerste keer dat Jezus
zichzelf bekend maakt.

Hij doet dat in een synagoge, waar hij een gedeelte uit Jesaja
voorleest:

“'De Geest van de Heer rust op mij, want hij heeft mij
gezalfd.

Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft hij mij
gezonden,

om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken

en aan blinden het herstel van hun zicht,

om onderdrukten hun vrijheid te geven,

om een genadejaar van de Heer uit te roepen.’

Hij rolde de boekrol op, gaf hem terug aan de dienaar en ging
weer zitten;

de ogen van alle aanwezigen in de synagoge waren op hem
gericht.

Hij zei tegen hen:

‘Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen
gaan’.

Jezus begint zijn optreden met de profetie dat hij gekomen is om een einde te maken aan onrecht. Dat is zijn doel, zijn missie. Jezus komt om recht te doen. God maakt zich boos om de oneerlijke wereld, daarom komt Jezus.

dia 15 – Jezus doet recht door onrecht te ondergaan. Met zo'n aankondiging zou je een vechter verwachten, iemand die wel eens even orde op zaken komt stellen. Maar Jezus gaat een wonderlijke weg.

Hij vecht tegen het onrecht...

...door het te ondergaan!

Wat is Jezus oneerlijk behandeld.

Prediker zegt: zelfs waar recht gesproken wordt, heerst onrecht.

Jezus weet er alles van.

De rechtszaak tegen hem had niets met recht te maken.

Nooit is iemand zo onrechtvaardig behandeld als Jezus.

Prediker zegt: er is niemand die de onderdrukten bijstaat.

Maar nu is er wel iemand, Jezus.

Iemand die heeft ondervonden hoe oneerlijk de wereld is.

En Jezus laat zien wat de weg uit de oneerlijke wereld is.

Hij had orde op zaken kunnen stellen, maar deed het niet.

Geweld kan geen einde maken aan onrecht,

het roept alleen maar meer ellende op.

Ja, soms is er geen andere keuze op aarde, ISIS mag niet zo doorgaan.

Maar alleen het wonder van vergeving is een echte weg uit het onrecht.

dia 16 – God identificeert en vergeeft

Wat doet God aan onrecht?

Hij identificeert zich met de onderdrukten,

Jezus zelf leed ook aan onrecht.

En zo wil God er een einde aan maken.

Maar er is ook een andere kant.

Want niet alleen anderen zijn oneerlijk, ik zelf net zo goed.
Wij zijn ook verantwoordelijk voor veel onrecht.
En ook daarmee identificeert Jezus zich.
Hij wordt gestraft voor het onrecht dat ik doe,
want hij wil vergeven.
En als we als kerk verschil kunnen maken
in een wereld die door onrecht beheerst wordt,
dan is het wel hierin: dat we vergeven.

4. Geniet maar!

dia 17 – geniet maar!

Een vraag heb ik nog niet beantwoord:

als je alle verhalen hoort van onrecht in de wereld,
kan ons leven dan gewoon doorgaan alsof er niets aan de hand
is?

Kun je nog wel met een goed geweten genieten
als je weet dat er zo veel ellende is?

En daar is Prediker dan weer heel duidelijk in:

‘ja, geniet maar, vind vreugde en rust!’

Want als je er toch niets aan kunt doen,
moet je de last van de wereld niet jouw last maken.

dia 18 – niet door anderen te misbruiken

Prediker bedoelt niet dat het niet uitmaakt wat je doet.

Word geen koekoek die anderen uitbuit.

Het kan heel verleidelijk om over de rug van anderen gelukkig
te worden,

er is toch niemand die er wat aan doet,
maar vergeet niet dat God wel met een oordeel komt.

Prediker waarschuwt ook tegen afgunst op een ander.

Als je alleen maar kunt genieten als je meer hebt dan de burens
dan worden anderen daar de dupe van.

Zij krijgen veel te weinig uitbetaald, zodat ik meer kan
kopen.

Genieten betekent niet dat je anderen daarvoor mag misbruiken.
Dat doen we vaak wel.

Dan is dat wonder van vergeving weer hard nodig.

dia 19 – niet door je ogen te sluiten
Prediker bedoelt ook niet dat je je ogen maar voor onrecht moet sluiten,
dat je maar moet doen alsof er niets aan de hand is.
Daarvoor is hij veel te diep getroffen door de oneerlijkheid.
Als je verschil kunt maken in iemands leven, doe het dan.
Maar maak de last van de wereld, de last van een ander, niet jouw last!
Je kunt huilen, je kunt boos zijn, soms kun je helpen,
maar je kunt de wereld niet eerlijker maken.

dia 20 – geniet van wat God vandaag aan jou geeft
De problemen van de wereld draagt God.
De last van de wereld draagt Jezus.
Dat hoef jij dus niet te doen.
Je kunt het wel proberen, maar daarmee doe je God onrecht.
Je vergeet dan wat God vandaag aan jou geeft.
Er is al ellende genoeg in de wereld.
Maak dat niet nog erger met een schuldgevoel over je vakantie.
Genieten mag, het is zelfs een opdracht.
Als God jou vandaag de vreugde geeft van een gezellige barbecue,
wees daar dan blij mee en geniet maar.
Grijp de bijzondere cadeaus van God aan,
doe niet alsof het normaal is wat je allemaal hebt,
maar geniet van wat God je geeft.

Amen.

Prediker 3:11 – Wat is het

plan met mijn leven?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 168

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 145 : 1, 2, 3 en 4

Gebed

Lezen: Prediker 3 : 1 – 15

Zingen: Psalm 102 : 12 en 13

Preek over Prediker 3 : 11

Zingen: Opwekking 32 (2x)

Lezen wet

Zingen: LvK Lied 473 : 1, 2, 5 en 10

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 118 : 8, 9 en 10

Zegen

Wat is het plan met mijn leven?

Inleiding

dia 1 – wijk in aanbouw

Toen ik 5 was, verhuisden we naar een nieuwbouwwijk.

Ons huis was net klaar,

maar overal in de wijk waren nog lege plekken.

Nou ja, leeg, er stond gras en onkruid, en dat werd echt niet gemaaid,

dus we konden verstoppertje spelen in het gras...

Het was nog in de tijd dat nieuwbouwwijken werden afgebouwd,

dus er werd veel gebouwd.

En ik vind dat fascinerend om te zien.

Eerst is er een stuk verwaarloosd gras,
en een paar maanden later is er een huis!

Dat gaat natuurlijk niet zomaar, maar stap voor stap.

Het gras wordt afgegraven,

grote vrachtauto's komen met bouwmaterialen,

er wordt een fundering gelegd,

vloeren, muren, ramen, een dak,

en dan moet er van binnen ook nog van alles gebeuren:

leidingen, een toilet, een keuken, enzovoort.

dia 2 – ontwerp

Maar de bouw van een huis begint al eerder.

Er wordt ver van tevoren nagedacht over dat nieuwe huis.

Een architect maakt een tekening van het huis,

een planoloog maakt een ontwerp van de wijk met alle straten,

en een werkvoorbereider zorgt dat alles op het goede moment
kan gebeuren.

Want de loodgieter kan pas komen als de muren klaar zijn.

Bij het bouwen van een huis komen heel wat plannen kijken.

En dan staat er alleen nog maar een kaal huis,

en moet het nog worden ingericht.

Toen wij zijn verhuisd,

hebben we alle maten van de kamers opgeschreven,

en hebben we een plattegrondje van het huis gemaakt,

om te kijken hoe de meubels er in zouden passen.

Dan moet er nog iets op de muren en de vloer,

en dan is het eindelijk af.

dia 3 – to do

Het gaat vanochtend over plannen.

Je kunt plannen maken voor het huis,

en als het plan gevolgd wordt, wordt het huis steeds mooier.

Maar je kunt ook plannen maken voor jezelf.

Je kunt van plan zijn straks lekker buiten te gaan spelen.

Je kunt van plan zijn dit jaar hoge cijfers te halen.

Je kunt zelfs plannen maken voor de toekomst: wat wil ik later worden?

Maar met plannen weet je het maar nooit.

Er kan van alles gebeuren waardoor plannen niet doorgaan.

Het gaat regenen, dus je kunt maar beter binnenspelen.

Je wordt behoorlijk ziek, waardoor je blijft zitten.

En ik was ooit van plan om architect te worden, dat is niet gelukt.

dia 4 – wat is het plan met mijn leven?

Prediker is de man van de grote vragen:

waar leef ik voor en hoe word ik gelukkig?

Vandaag heeft hij het over plannen:

wat is het plan met mijn leven?

Bij al die grote vragen is de conclusie van Prediker:

wij kunnen van alles proberen, maar zonder God lukt het niet.

Met plannen is het ook zo:

wij kunnen grote plannen maken,

maar God heeft het echte plan van je leven.

1. Plannen maken

dia 5 – plannen maken

We maken heel wat plannen.

Kleine plannen, zoals wat je deze week wilt gaan doen,

of wat je vakantiebestemming wordt.

Maar ook grotere plannen, plannen voor de toekomst.

Bijvoorbeeld plannen voor je carrière.

‘Ik wil graag die baan, daarom ga ik deze studie doen, en doe ik er nog wat dingen bij om een mooi cv te hebben.’

Of plannen voor je gezondheid:

‘ik wil graag fit blijven,

daarom sport ik elke week

en neem ik alleen in het weekend tussendoortjes.’

dia 6 – we zoeken een route naar succes

Plannen maak je nooit voor dit moment.

Plannen maak je voor straks, na deze dienst,

voor volgende week, voor volgend jaar,
altijd voor de toekomst.

We willen graag het beste in de toekomst.

Daarom hebben we het vaak over
'het beste uit je leven halen'.

Een heerlijk vage uitdrukking...

Volgens mij betekent het dat als je goed kunt voetballen,
dat je dan moet zorgen dat je bij een zo hoog mogelijk team
speelt,

en dat je veel traint om dat te bereiken.

Je werkt hard, om zo ver mogelijk te komen.

Dat laat je niet aan het toeval over.

Als je iets wilt met je leven, maak je plannen.

We willen niet geleefd worden door wat op ons afkomt,
maar een route vinden naar succes.

We willen graag controle.

Het is mijn leven, dat houd ik graag in de hand.

dia 7 – je hebt het leven niet in de hand

En dan zegt Prediker: 'probeer maar, het lukt je toch niet.

Je hebt het leven niet in de hand.

Wat een gezwoeg, wat een inspanning,
het is zo zinloos, zo leeg.

We denken dat we heel wat zijn,

maar er hoeft maar iets te gebeuren,

en al onze plannen worden overhoop gegooid!

Weet je, jullie zouden zeggen dat ik, Prediker, iemand was met
succes,

iemand die het beste uit zijn leven naar boven heeft gehaald.

Maar de dingen in het leven die echt belangrijk zijn,

daarvoor kon ik plannen maken wat ik wilde,

maar ik had er geen enkele invloed op.

Voor alles is een tijd.'

Ja, we kunnen grootste plannen maken, maar wees eerlijk:
er hoeft maar iets te gebeuren, en het ontglipt je.

Je hebt het helemaal gemaakt, maar je bent depressief.

Je sport regelmatig, maar je vindt de ware steeds maar niet.
Juist de dingen die belangrijk zijn,
emoties, relaties, liefde, leven, die kun je helemaal niet
plannen.

Zelfs je plannen voor komende week
worden zomaar overhoop gegooid door een griepje.
Mensen geloven graag dat alles steeds beter wordt,
maar zo maakbaar is het leven niet.
We kunnen heel wat plannen maken,
maar je leven gaat alle kanten op.
Plannen geven geen zin aan je leven.

2. God heeft het plan

dia 8 – God heeft het plan

Zijn we overgeleverd aan de grillen van het toeval?

Prediker lijkt die kant op te gaan,
met zijn 'er is een tijd voor dit en een tijd voor dat':
vergeet dat grotere plan met je leven maar.

Maar dan komt vers 11:

'God heeft alles wat er is de goede plaats in de tijd
gegeven.'

God heeft er de controle over, hij heeft het plan.

Ja, je leven kan alle kanten op slingeren,
maar God heeft het in de hand.

dia 9 – Gods plan geeft leven zonder zorgen

Dat is prachtig!

Je eigen plannen met je leven,
daar komt misschien niet zo veel van terecht,
maar dat betekent niet dat je leven tijdverspilling is.

God heeft een plan.

Niet jij, maar hij haalt het beste uit je leven naar boven.

En die afwisseling waar Prediker het over heeft, wordt opeens
iets moois.

God geeft alles de goede tijd.

Je eigen leven plannen en controle houden, wat geeft dat veel
zorgen.

Maar als God het plan heeft, dan hoef je je geen zorgen meer te maken!

Misschien stort het kapitalistisch systeem wel in of breekt de oorlog met Rusland uit,
maar je hoeft niet bang te zijn voor wat er komt,
God geeft alles de goede tijd.

dia 10 – Bruce Almighty

Zelf zou je het ongetwijfeld heel anders doen.

Dan zou je je eigen plannen waarmaken.

Het is maar goed dat God die controle heeft, en niet ik.

Misschien heb je wel eens de film Bruce Almighty gezien.

Die film laat zien wat er mis gaat als mensen de controle hebben.

Bruce krijgt de controle over het leven, en eerst is dat wel handig.

Maar de gevolgen blijken enorm.

Zo bedenkt hij op een romantisch avondje dat het wel mooi zou zijn

als de maan wat groter is.

Hij trekt de maan wat dichtter naar de aarde,

maar heeft niet door dat de andere kant van de aarde daardoor met grote overstromingen te maken krijgt.

dia 11 – maar goed dat ik de controle niet heb

'In het echt' werkt het ook zo.

Als ik de controle heb over mijn leven,

dan zorg ik voor mijn eigen belang.

Alles gaat dan om mij, voor de rest van de wereld is dat geen pretje...

Als ik mijzelf tot een succesvol mens kan maken, zou ik heel vervelend zijn.

Iemand die constant opschept over zijn prestaties,

die denkt dat hij heel wat is,

maar waar je nooit een gesprek van hart tot hart mee kunt voeren.

dia 12 – bescheiden plannen maken

Nooit meer plannen maken dan?

Nee, dat hoeft niet.

Er is niets mis met nadenken over de toekomst,
maar denk niet dat je het allemaal zelf in de hand hebt.

Het gaat niet om jouw plannen maar om Gods plan.

Laat je plannen bescheiden zijn,
zoals Jakobus zegt in Jakobus 4:

'u weet niet hoe uw leven er morgen uitziet.

U bent immers maar damp, die heel even verschijnt en dan al
verdwijnt.

U zou moeten zeggen: 'als de Heer het wil, zijn we dan in
leven,
en zullen we dit of dat doen.'

dia 13 – Gods plan: jou redden

Het gaat niet om jouw plannen, maar Gods plan.

Hij wil het beste uit je leven halen: hij wil je redden.

Gods plan draait niet in rondjes van lachen, huilen, lachen,
huilen,

zijn plan heeft een doel: ons redden.

Prediker heeft het over tijden die steeds terugkomen.

Maar Jezus verandert dat.

Vlak voor zijn sterven zegt hij: 'nu is de tijd gekomen'.

Gods plan gaat vooruit!

3. Had God geen beter plan?

dia 14 – had God geen beter plan?

God haalt het beste uit je leven: je redden.

Maar als je eenzaam bent, of depressief,

als je dodelijk ziek bent, of alles kwijt,

is dat dan het beste dat God uit je leven kon halen?

Had God geen beter plan kunnen bedenken?

dia 15 – we willen het begrijpen

Prediker zegt:

'God heeft de mens inzicht in de tijd gegeven'.

Een beetje een cryptische zin,

maar Prediker bedoelt dat de mens graag de tijd wil begrijpen,

dat mensen zoeken naar het plan van alles wat er gebeurt.
Mensen willen Gods plan begrijpen.
Willen het liefst God controleren,
narekenen of het wel klopt wat God doet.

dia 16 – fiets

Dat heeft alles te maken met niet vertrouwen.
Je controleert pas als je niet vertrouwt.
Misschien laat je je fiets wel eens in de tuin slingeren,
en dan kunnen je ouders vragen: 'heb je je fiets binnengezet?'
Vandaag heb je dat een keertje wel gedaan,
dus je antwoordt: 'ja, die staat binnen.'
Als je ouders je vertrouwen, dan geloven ze je gewoon.
Maar ze kunnen het controleren:
'je kunt wel zeggen dat je fiets binnen staat, maar is het
echt zo?'
Dan vertrouwen ze je niet, en dat is niet leuk!

Dat is het probleem als wij God willen controleren.
Dan zeggen we tegen God:
'u zegt wel zo mooi dat u het beste plan hebt,
maar we vertrouwen het niet,
we vertrouwen alleen onszelf.'

dia 17 – we kunnen God niet begrijpen, alleen vertrouwen
Misschien beschermt God ons wel tegen dat wantrouwen,
door ervoor te zorgen dat we hem gewoon niet kunnen
controleren.
Prediker zegt: de mens kan het werk van God niet van begin tot
eind doorgronden.
God heeft zijn plan, maar hij laat zich niet narekenen.
Misschien heb je wel eens geprobeerd om door een rietje te
kijken.
Je ziet dan heel weinig, van het grotere geheel zie je niets.
Zo ongeveer kijken wij aan tegen wat God doet.
Probeer niet God te begrijpen, achter alles een bedoeling te
zoeken, het is zinloos.

De enige optie is God vertrouwen.

Dat klinkt makkelijk, maar is het niet.

Het is wel het enige wat je vooruit helpt.

Prediker doet dat.

Door alle dingen die hem overkomen, verliest hij zijn vertrouwen in God niet.

Het is juist het tegenovergestelde: het zorgt bij hem voor ontzag voor God.

'Ik word er steeds mee geconfronteerd dat mijn leven kwetsbaar is,

maar u bent groter, de dingen overkomen u niet,

u staat boven al die tijden, uw plannen gaan wel verder!'

Ik geloof dat God dat vertrouwen waard is.

Nee, hij brengt je leven niet zo vooruit als je het zelf zou willen,

maar hij doet wel alles om je leven echt vooruit te brengen.

Voor dat plan heeft hij alles over.

Hij staat boven de tijd, maar Jezus komt in de tijd.

Hij gebruikt de controle die hij heeft niet om zichzelf veilig te stellen.

Hij geeft zich juist bloot aan het kwetsbare leven.

Aan het kruis geeft hij de controle op.

Daarom durf ik hem te vertrouwen.

4. Leef Gods plan!

dia 18 – leef Gods plan

Wat verandert er als je inderdaad God vertrouwt?

Dat is dit: je leeft Gods plan.

Twee dingen over wat dat is.

dia 19 – heb ruimte voor negatieve dingen

Het eerste:

leef Gods plan door ruimte te hebben voor negatieve dingen.

In de opsomming die Prediker geeft,

komen alle kanten van het leven naar voren, positieve en negatieve.

Gods plan is niet een succesverhaal voor jouw leven.

Vaak doen we alsof alleen de positieve dingen tellen.
Je vertelt je succesverhalen.
Je deelt je mooiste foto's via Facebook.
Maar het is niet eerlijk
om altijd te doen alsof het goed met je gaat.
In de kerk zijn we daar ook goed in.
Elkaar niet vertellen hoe het echt met je gaat.
Doen alsof we altijd blij zijn,
en onszelf verstoppen in gepraat over koetjes en kalfjes.
Stop met mooi weer spelen!
Als je vertrouwt dat God het beste geeft,
dan kun je tegenslag delen zonder dat het klagen wordt.

We denken vaak dat alles goed moet gaan.
Ook bijvoorbeeld in je huwelijk.
Maar ook daar zit het wel eens tegen,
is er een tijd om af te weren.
Dat is nog geen reden om dat huwelijk maar op te geven.
Erken het gewoon als het wat stroef loopt,
speel naar elkaar niet dat alles goed gaat.
Dat is geen leven, maar toneel.
God geeft tijden, om af te weren en te omhelzen.
Dat geeft ruimte om in goede en slechte dagen verder te gaan.

dia 20 – leef vandaag
Het tweede: leef Gods plan door vandaag te leven.
Het gevaar van plannen maken
is dat je zo veel met de toekomst bezig bent dat je vandaag vergeet.
Neem tijd voor wat God je vandaag geeft, vlucht daar niet voor weg.
Voor mijzelf betekent dat, dat ik tijd wil nemen voor de eerste lachjes van Tim,
en dat dat mijn plannen best overhoop mag gooien.
Het kan ook een tijd zijn om verdrietig te zijn en te rouwen,
neem daar dan tijd voor, zonder direct te bedenken hoe je er weer bovenop komt.

Als God een tijd geeft om te eten en drinken,
doe dat dan en geniet ervan.

Geeft God een tijd om te geven, geef dan,
geeft God tijd om te ontvangen, ontvang dan, zonder bang te
zijn.

Hol niet steeds door omdat er nog zo veel moet gebeuren,
maar ontvang wat je vandaag van God krijgt.

dia 21 – een nieuwe tijd

Gods plan gaat verder,

hij werkt aan zijn doel met ons.

Er komt een tijd die niet voorbij gaat,
een tijd om God te zien en te begrijpen,
een tijd van eeuwige vreugde.

Amen.

Prediker 2:24-25 – Hoe word ik gelukkig?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen
wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com.
Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 133 : 1, 3, 4 en 5

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 144 : 1, 2 en 6

Gebed

Lezen: Prediker 2 : 1 – 26

Zingen: Psalm 104 : 1, 4 en 8

Preek over Prediker 2 : 24 – 25

Zingen: Opwekking 544

Lezen wet

Zingen: GKB Gezang 38 : 1, 2, 3 en 4 (canon 2 groepen)

Gebed

Collecte

Zingen: LvK 488B : 1, 3, 4 en 5

Zegen

Hoe word ik gelukkig?

Inleiding

dia 1 – verlanglijstje

Vrijdag was ik jarig.

Twee maanden geleden kreeg ik al de vraag of ik ook een verlanglijstje had.

Nou, nee, niet echt dus.

Ik vind dat maar moeilijk, verlanglijstjes maken.

Ik heb eigenlijk alles wel wat ik wil.

Of het is veel te duur om voor een verjaardag te vragen...

Heb je zelf wel eens een verlanglijstje gemaakt? Vast wel!

Dan moet je bedenken: 'wat wil ik heel graag hebben?'

Je gaat naar de speelgoedwinkel om te kijken wat ze allemaal hebben,

en je kiest een paar dingen uit voor je verlanglijstje.

En als je het dan ook nog krijgt, ben je helemaal blij.

'Dit cadeau is precies wat ik wilde hebben!

Hier ga ik heel veel mee spelen!'

dia 2 – speelgoed

Maar dan een paar weken later.

Vaak ben je je nieuwe speelgoed dan alweer vergeten.

De eerste dagen heb je er heel veel mee gespeeld,

en toen werd het steeds iets minder.

Misschien moet je wel heel diep nadenken

voordat je weet wat je ook al weer op je verjaardag hebt

gekregen...

En nu begint je moeder te zeuren:

'zou je niet weer eens met je verjaardagscadeau gaan spelen?'

Nou, wees eens eerlijk, bij wie gaat dat wel eens zo?

Waar het om gaat:

cadeautjes zijn leuk, maar ze zijn ook tijdelijk,
je wordt er niet echt gelukkig van.

dia 3 – vakantie

Nog een ander voorbeeld, ook van iets leuks: vakantie.

Naar vakantie kun je een heel jaar uitkijken.

Aftellen tot het eindelijk zo ver is.

'Nog 10 nachtjes, en dan gaan we op vakantie.'

Heerlijk, om alles even achter te laten en niets te hoeven.

Ik wordt daar wel blij van.

Maar de vakantie is wel altijd veel te snel voorbij.

Na de vakantie is het weer net zo druk als daarvoor.

Weg is dat vakantiegevoel alweer.

Het kan zelfs nog erger:

dat je op vakantie de hele tijd denkt

aan alles wat je nog moet doen als je terug bent.

En dan steeds denkt: 'het is vakantie, ik moet ervan
genieten',

maar hoe harder je dat probeert, hoe minder het lukt...

Net als met cadeautjes is vakantie leuk,

maar wordt je er niet echt gelukkig van.

dia 4 – hoe word ik gelukkig?

Waar word je wel gelukkig van?

Dat is waar het vanmorgen over gaat.

In Prediker 2 houdt Prediker zich met die vraag bezig.

In hoofdstuk 1 ging het om de enorme vraag

waar je voor leeft, of er een groter doel is om voor te leven.

In Prediker 2 gaat het meer over het gewone leven van elke
dag:

hoe word ik gelukkig?

Onthoud in ieder geval dit:

gelukkig wordt je niet van speelgoed of vakanties, maar van God.

1. Op zoek naar geluk

dia 5 – op zoek naar geluk

Gelukkig zijn, voor veel mensen is dat het belangrijkste in het leven,

en ook ik ben liever gelukkig dan ongelukkig.

Geluk is iets moois.

Het is alleen zo moeilijk te vinden...

Er zijn zo veel dingen die je niet echt gelukkig maken.

Hoe wordt je wel gelukkig?

dia 6 – veel hebben maakt nog niet gelukkig

Net als wij, westerse mensen, is Prediker iemand die het goed heeft.

Hij hoeft zich geen zorgen te maken of er vandaag wel iets te eten is.

Juist als je alles hebt wat je nodig hebt,

kom je er vaak achter dat je helemaal niet zo gelukkig bent.

Prediker heeft dat ook en hij gaat op zoek.

‘Kom’, zegt hij, ‘laat ik proberen de genoegens van het leven te smaken

en te genieten van het goede.’

Even tussendoor, ik ga er vanuit dat Prediker niet dezelfde is als Salomo,

maar dat hij Salomo als hoofdpersoon in zijn zoektocht gebruikt.

Prediker zelf leefde veel later, niet ver voor Jezus.

Maar Prediker vertelt wat Salomo geprobeerd heeft,

en ongetwijfeld heeft hij daar zelf ook ervaring mee.

Het is een hele lijst,

van geld, drank, muziek, seks, wijsheid...

Maar waar je heel gemakkelijk overheen leest, is vers 5:

‘ik heb tuinen en parken aangelegd.’

Dat is een herinnering aan de tuin van God: het paradijs.

God maakte die tuin voor de mens, Adam en Eva,
zodat ze daar gelukkig zouden zijn.
Prediker maakt zijn eigen tuin, zonder God.
Hij probeert zijn eigen gelukkige wereld te maken, of beter:
te scheppen.
Alle dingen die hij probeert, komen op hetzelfde neer:
hij probeert zichzelf gelukkig te maken.

dia 7 – proberen jezelf gelukkig te maken
En dat proberen wij toch ook?
We zeggen wel dat geld niet gelukkig maakt,
maar ons leven laat vaak iets heel anders zien.
Je kunt ook geluk zoeken in gezondheid, werk of relaties.
Of gewoon in eten en drinken.

Maar volgens Prediker maakt het allemaal niet gelukkig.
Het zijn allemaal mooie dingen om te hebben, net zoals
speelgoed of vakantie,
maar je kunt jezelf niet gelukkig maken, je eigen paradijs
scheppen.
En Prediker schrikt van zijn ontdekking.
Hij krijgt zelfs een afkeer van het leven.
'Is dit het, hard werken om jezelf gelukkig te maken,
maar er steeds weer achter komen dat je het niet bent?
Ik heb alles geprobeerd,
als iemand geluk had kunnen vinden, was ik het wel.
Waarom lukt het dan niet?
Ik heb alles wat mijn hart begeert, maar ik ben niet gelukkig.
Ik ben jaloers op mensen die minder hebben, maar wel gelukkig
zijn.
Wij, rijke mensen, maken het leven vaak zo moeilijk.
Waarom zijn arme mensen vaak veel tevredener?'

dia 8 – het is tijdelijk en nooit genoeg
Met het geluk dat je voor jezelf probeert te maken,
zijn twee problemen:
het is nooit genoeg, het moet altijd beter,
en het is tijdelijk, als je sterft is het afgelopen.

Die dingen noemt Jezus ook.

Prediker wordt wel eens gezien als minst christelijke bijbelboek,

maar Jezus zegt precies hetzelfde, in Lucas 12:16-21. (lezen)

dia 9 – Lucas 12:16-21

2. Geluk is van God

dia 10 – geluk is van God

Jezus en Prediker zeggen hetzelfde:

aardse schatten maken je niet gelukkig.

Prediker zegt dat niet met een wijzend vingertje: 'foei, dat mag niet'.

Hij heeft het ook geprobeerd.

Maar hij zegt: 'wil je gelukkig worden, dan moet je het niet zo doen.'

Je eigen leven maken, leven voor geluk, het levert niets op.

Ik geloof dat als je echt geluk wilt vinden, je bij God moet zijn.

dia 11 – God maakt het verschil

De conclusie van Prediker in vers 24

is dat je maar beter kunt eten, drinken en genieten.

Dat lijkt een vreemde conclusie.

Hij heeft net gezegd dat alles leeg is,

en dan moet je er maar gewoon van genieten?!

Maar Prediker zegt er nog iets achteraan:

het is in de hand van God.

God maakt het verschil!

Met eten en drinken is niets mis.

Speelgoed en vakantie, geniet er maar van.

Een goede gezondheid, mooie baan en fijne vrienden, wees dankbaar.

Maar je kunt er niet zelf voor zorgen

Dan moet je er hard voor zwoegen en is het nooit goed genoeg.

God zegt: 'ik zorg ervoor.

Alles wat je hebt, alles waar je blij van wordt,

dat heb je niet zelf geregeld, het is een cadeau van mij.'

dia 12 – geluk zonder God lukt niet

Mensen hebben altijd geprobeerd zelf gelukkig te worden.

De bijbel staat daar ook vol mee.

Adam en Eva in het paradijs,

die precies die ene vrucht willen eten die ze niet van God hadden gekregen.

Het hele Oude Testament gaat zo door: mensen proberen het zonder God.

En Prediker, misschien wel het jongste bijbelboek van het Oude Testament,

trekt de conclusie: geluk zonder God is gedoemd te mislukken.

Gelukkig word je niet door heel hard te proberen gelukkig te worden.

Gelukkig word je als je Gods hand ziet in alles wat je krijgt.

Als je niet altijd denkt dat je er meer uit moet halen,

maar je blij en tevreden bent met wat God geeft.

Jezus zegt het in Lucas 12 zo:

‘kijk naar de lelies, kijk hoe ze groeien.

Ze werken niet en weven niet.

Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen.’

Gelukkig wordt je door wat je van God krijgt.

dia 13 – God kennen maakt echt gelukkig

Het is niet zo dat je pas gelukkig kunt zijn

als God jou bijvoorbeeld veel geld geeft.

Het gaat niet om geld, of eten en drinken, maar om God.

Voor mijn relatie met mijn vrouw, Hanneke, zou ik al alles geven,

dat is niet in geld uit te drukken.

Als je met God een relatie kunt hebben, wat doet de rest er dan nog toe?

Eten, drinken, geld, gezondheid, het zijn extraatjes.

Prediker zegt dat niet zo ronduit.

Hij kent God minder als iemand met wie je een relatie mag hebben.

Na Prediker kwam Jezus.

God, die zo veel geeft om van te genieten,
mogen we door Jezus nu ook persoonlijk kennen.
Dat is pas geluk!

3. Is dat nog wel geluk?

dia 14 – is dat nog wel geluk?

Als je dus gelukkig wilt zijn,
moet je niet naar geluk zoeken maar naar God.

Of is dat wel erg zweverig?

Kijk, als je niets hebt, dan is het prachtig om daar aan vast
te houden.

Als je christen bent in Syrië of in Irak, en je bent in groot
gevaar

omdat moslimextremisten een nieuwe islamitische staat willen
stichten,

dan kan ik me goed voorstellen dat je je vastklampt aan God en
zegt:

‘mijn geluk is in God alleen.’

Maar als je niets te klagen hebt, hooguit het weer,
kun je dan geloven dat alleen God echt geluk geeft?

Is dat wel het geluk dat je zoekt?

dia 15 – Duits

Als je je fietssleuteltje kwijt bent, moet je je
fietssleuteltje gaan zoeken.

Waarom zou dat met geluk anders zijn?

Hoezo moet je dan opeens God zoeken, in plaats van geluk?

Ik denk dat je het wel kunt vergelijken met het praten van een
andere taal.

Op school was ik best goed in Duits.

Maar als ik op vakantie ben in een Duitstalig land,
dan klap ik helemaal dicht.

Ik wil het dan te perfect doen.

En hoe perfecter ik Duits wil spreken,
hoe minder ik mijzelf verstaanbaar kan maken.

De druk is dan te groot.

dia 16 – bezig zijn met geluk maakt ongelukkig

Met geluk is dat ook zo.

Je kunt heel hard bezig zijn met geluk,
maar de druk wordt dan zo groot dat je niet meer kunt
genieten.

Als je geluk afhangt van hoe jij naar geluk zoekt,
als je dingen te groot maakt,
of dat nu geld, werk, seks of gezondheid is,
kun je niet meer genieten.

God kun je niet te groot maken,
daarom is geluk dat van hem afhangt wel echt geluk.

dia 17 – Lucas 12 : 29 – 31

Dat zegt Jezus ook, weer in Lucas 12.

Nog een klein stukje daarvan, vers 29-31.

Je kunt geluk zoeken, maar beter zoek je God en zijn
koninkrijk,
en het geluk komt dan wel.

dia 17 – geluk door God kan niemand afpakken

Te veel met geluk bezig zijn, maakt je ongelukkig.

En ik geloof echt dat God veel mooier geluk geeft.

Het goed hebben, dat is maar betrekkelijk en kwetsbaar.

Je kunt wel zeggen: 'als je maar gezond bent, dan is het
goed',

maar wat een wrede afgod is gezondheid dan!

Als je niet gezond bent, is je leven dan niet meer de moeite
waard?!

God kennen, dat kan niemand van je afpakken.

Dan wordt het gewone genieten ook mooier:

het hoeft niet altijd beter, mooier of extremer,

je kunt gewoon blij zijn met wat je van God krijgt.

Nee, het is niet zo dat als je God kent,

je je altijd heel blij voelt.

Het geluk dat God geeft,

gaat veel dieper dan een goed gevoel.

Geluk is dat wat er ook met je gebeurt,

God het aankan en jij met God.

4. Eet, drink en geniet!

dia 19 – eet, drink en geniet

Volgens Prediker is buiten God geen geluk.

En daarom zegt hij:

eet, drink, geniet, en zie daarin Gods hand.

Mooi dat Prediker zulke gewone dingen noemt: eet en drink.

Dat heeft alles met God te maken.

Het klinkt gek, maar er is echt een christelijke manier van eten en drinken.

Je kunt dichterbij God komen

als je eten niet te belangrijk maakt of juist te onbelangrijk.

dia 20 – eten is geen medicijn

Eten en drinken wordt te belangrijk

als je leeft om te eten.

Als je je verdriet weg-eet,

als het water je de hele dag al in de mond loopt

omdat je steeds denkt aan wat je vanavond gaat eten,

als alleen het beste restaurant nog goed genoeg voor je is.

Eten maakt je niet gelukkig, het is geen medicijn om gelukkig te zijn.

Als je gelukkig moet worden van eten en drinken,

komen eten en drinken op Gods plaats.

En ze maken je eerder ontevreden dan gelukkig.

dia 21 – eten is geen brandstof

Maar je kunt ook de andere kant op:

eten en drinken te onbelangrijk maken.

Dat is als eten en drinken een noodzakelijk kwaad is om in leven te blijven.

Eten als brandstof.

‘Eten moet nu eenmaal, maar het moet zo weinig mogelijk tijd kosten.’

Als dat Gods bedoeling was, had hij wel astronautenvoedsel geschapen:

het vult en bevat alle vitamines die je nodig hebt.

Maar God geeft veel meer.

Heerlijke smaken, zodat het eten elke dag weer anders kan zijn.

Je mag genieten van eten en drinken, van de smaken die God geeft.

Eten is lekker, en God heeft er plezier in als we dat op waarde schatten.

dia 22 – geniet van Gods cadeaus

Eet en drink, niet als medicijn, niet als brandstof, maar als cadeau van God.

In eten en drinken mag je God leren kennen, als iemand die het fijn vindt dat je geniet.

Dus zie God in eten en drinken, dank hem ervoor.

Voor werk, gezondheid en relaties geldt precies hetzelfde: het zijn mooie cadeaus van God.

Maak ze niet te belangrijk, door er je geluk van te laten afhangen,

maar ook niet te onbelangrijk, want God heeft het gemaakt.

Alleen dan kun je er echt van genieten!

dia 23 – geniet van God zelf

Geniet dan ook van God zelf.

Want het gaat niet om wat hij geeft, hoe mooi het ook is, maar om wie hij zelf is.

God kennen als persoon, dat maakt pas echt gelukkig.

In zijn cadeaus leer je hem kennen.

Het kan je helpen om elke dag te bedenken:

wat geeft God vandaag en hoe leer ik hem daarin kennen?

Praat er maar over met elkaar, of schrijf het op.

God is vereerd als je geniet van zijn schepping, als je geniet van hemzelf.

Hij heeft je ervoor gemaakt.

En eens mag je bij hem aan tafel zitten,

samen met hem genieten van de maaltijd

en genieten van hem.

Amen.